

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ตารางที่ 26 แสดงรายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและตรวจสอบและประเมินผล
รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	สังกัด
1. ผศ.ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.ทัฬหพร เกตุถนอม	สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
3. ดร.กานต์ บุญศิริ	วิทยาลัยสหวิทยาการเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
4. ดร.คชกช การพินิจ	ผู้อำนวยการหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรม บริษัทเอเชีย เอ็ดดูเคชั่น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
5. อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย	คณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินผลรูปแบบ การสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย	สังกัด
1. พระไพศาล วิสาโล	วัดป่าสุคะโต จ.ชัยภูมิ
2. ดร.ประสิทธิ์ ฤกษ์พิศุทธิ์	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยพายัพ
3. ดร. ประภาส ปานเจียง	คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
4. ผศ.ดร. ปารีชาด สุวรรณบุบผา	สถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
5. รศ. ดร.ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล	ศูนย์ศึกษาทั่วไป จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก

ตารางที่ 27 แสดงรายนามผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก	สังกัด
1. อาจารย์กรรณิกา อุสสาสาร	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
2. ดร.ชาญชัย ชัยสุขโกศล	มหาวิทยาลัยมหิดล
3. อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
4. ศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
5. ศ.ดร.สุริชัย หวันแก้ว	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุกัญญา เอ็มอัมธรรม	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. รศ. ดร. พระมหาดร.รชมา ทุมมหาโต	มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
8. พระไพศาล วิสาโล	วัดป่าสุคะโต ชัยภูมิ
9. ผศ.ดร. ปาวิชาด สุวรรณบุบผา	มหาวิทยาลัยมหิดล
10. ผศ. ดร. ณัฐพงศ์ จิตรนิรัตน์	มหาวิทยาลัยทักษิณ
11. ศ. ดร. เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	นักวิชาการอิสระ
12. รศ. ดร. โคทม อารียา	มหาวิทยาลัยมหิดล
13. พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	สถาบันพระปกเกล้า
14. อาจารย์ฐิติ ลาภอนันต์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
15. ผศ.ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
16. ดร.เอกพันธ์ ปิ่นทวนิช	มหาวิทยาลัยมหิดล
17. อาจารย์สุเมษย์ หนกล้าง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
18. อาจารย์อชิป ปทุมวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
19. ผศ.ดร. วีระพันธ์ รังสีจิตรประภา	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
20. อาจารย์ธวัชชัย ป้องศรี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
21. ดร.ประสิทธิ์ ฤกษ์พิศุทธิ์	มหาวิทยาลัยพายัพ
22. อาจารย์พิกุล อธิธิรัญวงศ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
23. ดร.เลิศชาย ศิริชัย	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
24. ดร.สุจิริรา หาผล และอาจารย์ปริญญญา ธรรมเมือง	มหาวิทยาลัยเนชั่น
25. รศ.นฤมล ธีรวัฒน์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
26. ดร. ประภาส ปานเจียง	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
27. รศ. ดร.ศรีเพ็ญ สุภพิทยากุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
28. ผศ.ดร. สุชาติ เสรฐฐมาลี	มหาวิทยาลัยพายัพ

ตารางที่ 28 แสดงรายนามนักศึกษารายวิชาสันติศึกษาผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษาปัญหาความขัดแย้งและความต้องการในการจัดการเรียนการสอนสันติศึกษา นักศึกษารายวิชาการจัดการความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน สถาบันการจัดการ ปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 8 คน และนักศึกษารายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดย สันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 8 คน ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556

ผู้ให้สัมภาษณ์เชิงลึก	คณะ	สถาบัน
1.นางสาวชนพร รัตนสมบูรณ์	วิศวกรรมศาสตร์และ เทคโนโลยี	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
2.นางสาวชลาลัย ดลจรัส	วิศวกรรมศาสตร์และ เทคโนโลยี	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
3.นายจาตุรงค์ แจ่มแป้น	วิทยาการจัดการ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
4.นางสาวธูปณี ชินอักษร	วิทยาการจัดการ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
5.นางสาววลิสระณัฐ์ กัลปิยะภักดิ์	วิทยาการจัดการ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
6.นายชวลวิทย์ สุวรรณนิตกุล	วิทยาการจัดการ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
7.นายชนพัฒน์ รัตนชาอุชัย	บริหารธุรกิจ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
8. นางสาวรุจิรา ค้ามี	บริหารธุรกิจ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
9-16 ไม่ประสงค์ให้ระบุนาม	วิศวกรรมศาสตร์และ พยาบาลศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคผนวก ค
รายนามผู้ให้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 29 แสดงรายนามผู้ให้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมการสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน
รายวิชาสันติศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกก่อนการทดลองใช้ในชั้นเรียน

รายนาม	รายวิชา	สังกัด
1. ดร.เอกพันธ์ ปิณฑวณิช	รายวิชาการแปลงเปลี่ยน ความขัดแย้งโดยสันติวิธี	สถาบันสิทธิมนุษยชนและ สันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
2. ดร.ชาญชัย ชัยสุขโกศล	รายวิชาสังคม สงคราม และสันติ	สถาบันสิทธิมนุษยชนและ สันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล
3. ดร.ประสิทธิ์ ฤกษ์พิสุทธิ์	รายวิชาสันติภาพกับความ สมานฉันท์	สำนักวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยพายัพ
4. อาจารย์ชลัท ประเทืองรัตนา (สังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน)	รายวิชามนุษย์กับสันติภาพ	สำนักนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย	รายวิชาการจัดการความ ขัดแย้งในชีวิตประจำวัน	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป คณะ ศิลปศาสตร์ สถาบันการ จัดการปัญญาภิวัฒน์

ภาคผนวก ง

รายนามกลุ่มตัวอย่างอาจารย์และนักศึกษารายวิชาสันติศึกษา

ตารางที่ 30 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างอาจารย์รายวิชาสันติศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	รายนาม
1. รายนามกลุ่มตัวอย่างอาจารย์สันติศึกษา	
1.1 อาจารย์ประจำรายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 4 คน	1. ดร.เอกพันธุ์ ปิณฑวณิช 2. ดร.ประทับจิต นีละไพจิตร 3. อาจารย์งามศุกร์ รัตนเสถียร 4. อาจารย์วัชรวิทย์ สร้อยสูงเนิน
1.2. อาจารย์ประจำรายวิชาการจัดการความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 คน	1. อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย
2. รายนามกลุ่มตัวอย่างการสนทนากลุ่มเพื่อพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย	
2.1 อาจารย์ประจำสถาบันสิทธิมนุษยชนและสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 4 คน	1. ดร.เอกพันธุ์ ปิณฑวณิช 2. ดร.ประทับจิต นีละไพจิตร 3. อาจารย์งามศุกร์ รัตนเสถียร 4. อาจารย์วัชรวิทย์ สร้อยสูงเนิน
2.2 อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ จำนวน 4 คน	1. ผศ. สาคร สมเสริฐ 2. อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย 3. อาจารย์นพมาศ ปลัดทอง 4. อาจารย์อังคณา ศิริอำพันธุ์กุล

ตารางที่ 31 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษารายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 82 คน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	คณะ
1	ทินภัทร กิตติพลากร	วิศวกรรมศาสตร์
2	ธนรัชต์ เลิศมงคลโชค	วิศวกรรมศาสตร์
3	นภสินธุ์ ตักด้วงค์	วิศวกรรมศาสตร์
4	บรรณวิจิตร จันทร์ศรี	วิศวกรรมศาสตร์
5	พลฤกษ์ นาคอ่วม	วิศวกรรมศาสตร์
6	ภัทรคนย์ กิรติวุฒิกุล	วิศวกรรมศาสตร์
7	ภาณุวัฒน์ คุ่มพะเนียด	วิศวกรรมศาสตร์
8	ภูมรา ตีระดิเรก	วิศวกรรมศาสตร์
9	วงศ์เทวา ราชา	วิศวกรรมศาสตร์
10	วิรัตน์ สุขศรี	วิศวกรรมศาสตร์
11	ศตวรรษ แก้วขลิบ	วิศวกรรมศาสตร์
12	อภิวัฒน์ สกุลพระประเสริฐ	วิศวกรรมศาสตร์
13	อภิศักดิ์ ศรราช	วิศวกรรมศาสตร์
14	อลิสรา อ้ายกาศ	วิศวกรรมศาสตร์
15	โชคชัย ถนัดคำ	วิศวกรรมศาสตร์
16	ต้นข้าว สารคาม	วิศวกรรมศาสตร์
17	ธนบดี เรืองพงษธร	วิศวกรรมศาสตร์
18	พีรพัฒน์ กิจสมชีพ	วิศวกรรมศาสตร์
19	รุ่งตะวัน สัจवालเพ็ชร	วิศวกรรมศาสตร์
20	วสุ ปรีชาเลิศพิริยะ	วิศวกรรมศาสตร์
21	ศารทูล หัตถกิจ	วิศวกรรมศาสตร์
22	ธีรภัทร สุขปानी	วิศวกรรมศาสตร์
23	สกลวัฒน์ วัฒนปรีดี	วิศวกรรมศาสตร์
24	กมลชนก ยุกศิริตัน	วิศวกรรมศาสตร์
25	ธารารัตน์ อมาตยกุล	วิศวกรรมศาสตร์
26	กิรินทร์ สิงหรา ณ อยุธยา	วิศวกรรมศาสตร์
27	ทิพากร มนต์ประเสริฐ	วิศวกรรมศาสตร์
28	ธนพัฒน์ พะกุล	วิศวกรรมศาสตร์
29	ธนิดา วุฒิสินธุ์	วิศวกรรมศาสตร์

ตารางที่ 31 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษารายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 82 คน (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คณะ
30	นวพร นาสมยนต์	วิศวกรรมศาสตร์
31	บุษยลักษณ์ มากสมบูรณ์	วิศวกรรมศาสตร์
32	ประกิจ โชติพรม	วิศวกรรมศาสตร์
33	ภาณุพนธ์ สวนสมัย	วิศวกรรมศาสตร์
34	ภาสกร วงศ์สำราญ	วิศวกรรมศาสตร์
35	วิราณี สวนเจริญ	วิศวกรรมศาสตร์
36	ศุภศักดิ์ นาใจริบ	วิศวกรรมศาสตร์
37	สรายุทธ อ่างบุญพงษ์	วิศวกรรมศาสตร์
38	นิอาฟิร แวนามะกัน	วิศวกรรมศาสตร์
39	ณัฐชยา มานะสกุลกิจ	พยาบาลศาสตร์
40	พิชญภา ล้าเลิศ	พยาบาลศาสตร์
41	อารีย์ มหาพรวศิน	พยาบาลศาสตร์
42	สุมลรัตน์ จาตบุญมา	พยาบาลศาสตร์
43	กวิน วิริยะธรางกูร	วิศวกรรมศาสตร์
44	กิตติทัต จอกแก้ว	วิศวกรรมศาสตร์
45	คุณาธิป ปีทอง	วิศวกรรมศาสตร์
46	จิตจรุง จันทนินทร	วิศวกรรมศาสตร์
47	ณภูมิ ผลากรกุล	วิศวกรรมศาสตร์
48	ณัฐพล ชินศรีสุข	วิศวกรรมศาสตร์
49	คนย์ สงวนศัพท์	วิศวกรรมศาสตร์
50	คูสิต อาทิตยา	วิศวกรรมศาสตร์
51	ตรีเทพ สุตะบุตร	วิศวกรรมศาสตร์
52	ทวิศักดิ์ เกล็ดสุวรรณ	วิศวกรรมศาสตร์
53	ทศพล จันทรภู่	วิศวกรรมศาสตร์
54	ภณธร ธรรมสิทธิ์ โสภณ	วิศวกรรมศาสตร์
55	ภูติศ สวัสดิภัทรากร	วิศวกรรมศาสตร์
56	รัฐนันท์ ทิพยผลาผลกุล	วิศวกรรมศาสตร์
57	สิทธิโชค สุกใส	วิศวกรรมศาสตร์
58	ฐิติพัศต์ ทรัพย์สอาด	วิศวกรรมศาสตร์

ตารางที่ 31 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษารายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 82 คน (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ – นามสกุล	คณะ
59	อรรถวุฒิ สุขสรรคณิข	วิศวกรรมศาสตร์
60	อัครชัย พันธุ์จันทร์	วิศวกรรมศาสตร์
61	เจมิกา มีทรัพย์ประเสริฐ	วิศวกรรมศาสตร์
62	ธีรณัย วิมิตรตะนันท์กุล	วิศวกรรมศาสตร์
63	สมบูรณ์ วรรณมทองดี	วิศวกรรมศาสตร์
64	สิริวิมล เกษระ	วิศวกรรมศาสตร์
65	วิเศษ อ่วมอารีย์	วิศวกรรมศาสตร์
66	กิตติพิชญ์ ณ นคร	วิศวกรรมศาสตร์
67	กณศ ปฎิสัมพันธ์	วิศวกรรมศาสตร์
68	คุณากร ดำรงสนธิ	วิศวกรรมศาสตร์
69	ชัยนเรศ เคียนเขา	วิศวกรรมศาสตร์
70	ณตพงศ์ ทิพย์คำ	วิศวกรรมศาสตร์
71	ณิชชา ชินเวศยวงศ์	วิศวกรรมศาสตร์
72	ณัฐชนน ไพรธูณ	วิศวกรรมศาสตร์
73	ณัฐกร ช่วยเพชร	วิศวกรรมศาสตร์
74	ณัฐพงศ์ ศิวประภากร	วิศวกรรมศาสตร์
75	ณัฐพงศ์ โชติกรณ์	วิศวกรรมศาสตร์
76	ณัฐพงษ์ หวังชอบ	วิศวกรรมศาสตร์
77	ณัฐภัทร ศรีด้วง	วิศวกรรมศาสตร์
78	ณัฐภัทร สุปรีชชิตกุล	วิศวกรรมศาสตร์
79	ณัฐวุฒิ พนมการ	วิศวกรรมศาสตร์
80	ณัฐวุฒิ สุขสวคนธ์	วิศวกรรมศาสตร์
81	คณัฎฐิ จันท์เกตุ	วิศวกรรมศาสตร์
82	เดชสิทธิ์ ภูสมศรี	วิศวกรรมศาสตร์

หมายเหตุ ลำดับที่ 1 – 82 กลุ่มตัวอย่างการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และทำแบบสอบถามงานวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึกและกลุ่มตัวอย่างในการจัดสนทนากลุ่มไม่ประสงค์ให้ระบุนาม

ตารางที่ 32 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษารายวิชาการจัดการความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 49
คน

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	คณะ
1	นายกิตติศักดิ์ ศาสตร์สุข	บริหารธุรกิจ
2	นางสาวจรินทร์ ศรีเทพ	บริหารธุรกิจ
3	นายปราโมทย์ ศิริอำนวยลาภ	บริหารธุรกิจ
4	นางสาวดวงจันทร์ เกตุภูมิศรี	บริหารธุรกิจ
5	นางสาวปีติวรรณ เปรมกิจ	บริหารธุรกิจ
6	นางสาวกิตติดา ชิวัง	บริหารธุรกิจ
7	นางสาวสุชาดา คงนุ่น	บริหารธุรกิจ
8	นายฉัตรชัย คำประชม	บริหารธุรกิจ
9	นายชัยณูเมธ ชูเมือง	บริหารธุรกิจ
10	นางสาวศันทนีย์ ดาพันธ์	บริหารธุรกิจ
11	นางจุฑาทิพย์ นาคสุข	บริหารธุรกิจ
12	นายปิยะณัฐ นิธิสารไท	บริหารธุรกิจ
13	นางสาวลำไพ บุญมา	บริหารธุรกิจ
14	นายสุริยา นิระพงษ์	บริหารธุรกิจ
15	นางสาวอุไรวรรณ โยธี	บริหารธุรกิจ
16	นางสาวพิไลลักษณ์ พุดทอง	บริหารธุรกิจ
17	นางสาวปิยะมาส มีชัย	บริหารธุรกิจ
18	นางสาวฐิติมา มุลมาตร	บริหารธุรกิจ
19	นายสมพร ศรีแก้ว	บริหารธุรกิจ
20	นางสาวอัญชลี สยามา	บริหารธุรกิจ
21	นางสาวกมลชนก สวาสดีเพ็ชร	บริหารธุรกิจ
22	นายโยธิน สีदानุญ	บริหารธุรกิจ
23	นางสาวสุภาวິณี สีทอง	บริหารธุรกิจ
24	นางสาวอรพรรณ สีลาพัฒน์	บริหารธุรกิจ
25	นายนรเทพ อุปะทะ	บริหารธุรกิจ
26	นางสาวแพรวนภา วงษ์ทอง	บริหารธุรกิจ
27	นางสาวรุ่งนภา รักแก้ว	บริหารธุรกิจ

ตารางที่ 32 แสดงรายนามกลุ่มตัวอย่างนักศึกษารายวิชาการจัดการความขัดแย้งในชีวิตประจำวัน
สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 49
คน (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล	คณะ
28	นางสาวแอน ศิลา	บริหารธุรกิจ
29	นายคมสัน สระเสียงดี	บริหารธุรกิจ
30	นายจักรพงษ์ หงษ์โรจน์วิวัฒน์	บริหารธุรกิจ
31	นางสาวชญญ์รัตน์ อภิภาณูจน์	บริหารธุรกิจ
32	นายธีระชัย เจนเสถียร	บริหารธุรกิจ
33	นางสาวนภัสสร สีแสด	บริหารธุรกิจ
34	นางสาวนุชจรี มาเฒ่า	บริหารธุรกิจ
35	นางสาวปิ่นมณี ศรีทับทิม	บริหารธุรกิจ
36	นางสาวพัชรียา อูทัยฉาย	บริหารธุรกิจ
37	นายขยศ สุขสะอาด	บริหารธุรกิจ
38	นางสาวระวีวรรณ จันทร์กลม	บริหารธุรกิจ
39	นางสาวลาวัณณ์ ศรีสุข	บริหารธุรกิจ
40	นางสาววิจิตรตา เป็นอินทร์	บริหารธุรกิจ
41	นางสาววีรียา ยูอันเงาะ	บริหารธุรกิจ
42	นายพบพิรัช พงศ์โชติศาสตร์	บริหารธุรกิจ
43	นางสาวสุนิสา บุญมาก	บริหารธุรกิจ
44	นายปริญญา พลสอน	บริหารธุรกิจ
45	นายเถลิง ว่าที่หรั่ง	บริหารธุรกิจ
46	นางสาวชญชัญนันต์ แสงวิรัชตยกุล	บริหารธุรกิจ
47	นางสาวสำอาง สมานมาก	บริหารธุรกิจ
48	นายสิริพรพร พรงาม	บริหารธุรกิจ
49	นางสุมาลี คำดี	บริหารธุรกิจ

หมายเหตุ ลำดับที่ 1 – 49 กลุ่มตัวอย่างการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และทำแบบสอบถามงานวิจัย
ลำดับที่ 42 - 49 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ภาคผนวก จ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสันติศึกษา

ครั้งที่

วันที่.....เดือนพ.ศ.....สถานที่.....

ระหว่างเวลา

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

หน่วยงาน.....มหาวิทยาลัย.....

1. หน่วยงานสันติศึกษาของท่าน มีเป้าหมายและวิธีการทำงานอย่างไร ?

.....

2. ท่านคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่ ? อย่างไร ?

.....

3. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ?

.....

4. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรจะมีรูปแบบอย่างไร ?

.....

4.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

4.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

4.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

4.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

.....

4.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

4.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา

ครั้งที่

วันที่.....เดือนพ.ศ.....สถานที่.....

ระหว่างเวลา

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

หน่วยงาน.....มหาวิทยาลัย.....

1. ท่านคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่? อย่างไร?

.....

2. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี?

.....

3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีรูปแบบอย่างไร?

.....

- 3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี.....

.....
.....
.....

3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....
.....
.....

3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

.....
.....
.....

3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี.....

.....
.....

3.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี.....

.....
.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เรียนสันติศึกษา

ครั้งที่

วันที่.....เดือนพ.ศ.....สถานที่.....

ระหว่างเวลา

ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์ นาย/นางสาว.....ชั้นปีที่.....

สาขาวิชา..... คณะ.....มหาวิทยาลัย.....

1. นักศึกษาคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่ ? อย่างไร ?

.....

2. นักศึกษาคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ?

.....

3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรจะมีรูปแบบอย่างไร ?

.....

3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

.....

3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.6 การจัดประสบการณ์นอกสถานที่ในการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ
นักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

.....

3.7 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี.....

.....

.....

4. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมการสอนสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งใน
ชั้นเรียน.....

.....

.....

.....

5. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งอย่างไร ?

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา

ครั้งที่

วันที่.....เดือนพ.ศ.....สถานที่.....

ระหว่างเวลา

ชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม นาย/นางสาว.....ชั้นปีที่.....

สาขาวิชา..... คณะ.....มหาวิทยาลัย.....

1. การสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญอย่างไร ?

.....

2. มีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ?

.....

3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรจะมีรูปแบบอย่างไร ?

.....

- 3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษา
ระดับปริญญาตรี.....

.....
.....
.....

3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....
.....
.....

3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

.....
.....
.....

3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี.....

.....
.....

3.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ
ปริญญาตรี.....

.....
.....

แบบบันทึกการสนทนากลุ่มผู้เรียนสันติศึกษา

ครั้งที่

วันที่.....เดือนพ.ศ.....สถานที่.....

ระหว่างเวลา

ชื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

1. การสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่? อย่างไร?

.....

2. มีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี?

.....

3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีรูปแบบอย่างไร?

.....

3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

.....

3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.6 การจัดประสบการณ์นอกสถานที่ในการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี.....

.....

3.7 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรี.....

.....

.....

4. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมการสอนสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งใน
ชั้นเรียน.....

.....

.....

.....

5. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งอย่างไร ?

.....

.....

.....

แบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

คำตั้ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อการประเมิน	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	ข้อเสนอเพิ่มเติม
1. การแสดงออก			
1.1 การฟัง			
1.2 การพูด			
1.3 การตั้งคำถาม			
1.4 วิธีการสื่อสาร			
2. กิจกรรมในชั้นเรียน			
2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน			
2.2 การวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์			
2.3 การสานเสวนา			
2.4 การเจรจาต่อรอง			
2.5 การไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้ง			
2.6 วิธีการเปลี่ยนแปลงความขัดแย้ง			
3. ความหมาย			
3.1 การสื่อสารหรือให้ความหมายในการเรียนการสอน			
4. ความสัมพันธ์			
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษา			
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา			
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม			
6. สภาพสังคม			
6.1 สภาพห้องเรียน			
6.2 กิจกรรมนอกหลักสูตร			

แบบวัดความรู้สันติศึกษา

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ทับลงในข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดคือการศึกษาสันติศึกษาที่ถูกต้อง**มากที่สุด**
 - A การศึกษาการเจรจาต่อรอง
 - B การศึกษาสันติภาพของมนุษยชาติ
 - C การศึกษาการไกล่เกลี่ยประนีประนอม และสันติวิธี
 - D การศึกษาความรู้เกี่ยวกับสันติภาพ สันติวิธี และการจัดการความขัดแย้ง
2. การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีมีกระบวนการเริ่มต้นอย่างไร
 - A การเจรจาต่อรอง
 - B การเข้าใจปัญหาาร่วมกัน
 - C การไกล่เกลี่ยประนีประนอม
 - D การให้อภัย และการไม่ใช้ความรุนแรง
3. ข้อใดคือความหมายของ “สันติภาพ” ตามนิยามของโยฮัน กัลตุง (Johan Galtung) บิดาแห่งการวิจัยสันติภาพสมัยใหม่
 - A การปราศจากสงคราม
 - B การปราศจากความขัดแย้งและความรุนแรง
 - C การปราศจากซึ่งสถานะความรุนแรงทุกชนิดทั้งความรุนแรงทางตรงเชิง โครงสร้างและเชิงวัฒนธรรม
 - D การปราศจากความขัดแย้ง ความรุนแรง และสงคราม ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ยการประนีประนอมและการเปลี่ยนแปลงความรุนแรง
4. ข้อใดคือความหมายของ “สันติวิธี” ที่ถูกต้อง**มากที่สุด**
 - A วิธีการที่จะก่อให้เกิดความสงบ
 - B วิธีการแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง
 - C วิธีการจัดการความขัดแย้งที่ทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด
 - D การป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนของสภาพการใช้ความรุนแรงและสงคราม
5. ข้อใด**ไม่ใช่**การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี
 - A การเจรจาต่อรอง
 - B การเข้าใจปัญหาาร่วมกัน
 - C การไกล่เกลี่ยประนีประนอมและการฟ้องศาล
 - D การให้อภัยและการไม่ใช้ความรุนแรง

6. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “การปฏิบัติการไร้ความรุนแรง” (Nonviolent Action) **มากที่สุด**
- การปฏิบัติไร้ความรุนแรงเป็นสิ่งเดียวกันกับ “สันติวิธี”
 - การปฏิบัติไร้ความรุนแรงคือการปราศจากความขัดแย้งและความรุนแรง
 - บางครั้งตัวปฏิบัติการไร้ความรุนแรงก็ไม่ได้มีลักษณะสันติเสมอไปก็ได้
 - การปฏิบัติไร้ความรุนแรงเป็นเครื่องมือทางการเมืองมากกว่าการแสวงหาสันติภาพ
7. เพราะเหตุใด “สันติวิธี” จึงเป็นวิธีการที่สนับสนุนประชาธิปไตย
- เป็นวิธีการที่จะก่อให้เกิดความสงบ
 - เป็นวิธีการแก้ไขความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง
 - เป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งที่ทำให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด
 - เป็นวิธีสนับสนุนกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุก ๆ กลุ่ม
8. ประโยชน์ของความขัดแย้ง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างไร
- การเจรจาต่อรอง
 - การเข้าใจปัญหาาร่วมกัน
 - การไกล่เกลี่ยประนีประนอม
 - การแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง
9. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับ “ความขัดแย้ง” (Conflict)
- ความขัดแย้งเป็นธรรมชาติของมนุษย์
 - ความขัดแย้งเป็นสิ่งผิดปกติที่ไม่ดีงามของมนุษย์
 - การต่อสู้กัน การแข่งขันกันระหว่างความคิดเห็น หรือผลประโยชน์
 - ความไม่ลงรอย ความตรงกันข้าม หรือการต่อสู้ระหว่าง 2 ฝ่ายขึ้นไป
10. ข้อใดเป็นเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในพระพุทธศาสนา
- กิเลส และ อวิชชา
 - ความโกรธ ความหลง
 - ความไร้เมตตา
 - สันดานของมนุษย์
11. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากค่านิยม
- รูปแบบวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของประชากรแต่ละกลุ่มในสังคม
 - รูปแบบวัฒนธรรมทั้งที่แตกต่างกันและไม่แตกต่างกันของประชากรแต่ละกลุ่มในสังคม
 - วัฒนธรรมหลักที่ต่างกันกว่าสองชนิดและความขัดแย้งที่เกิดจากมีกระแสวัฒนธรรมหลัก
 - การดำเนินชีวิตที่หล่อมล้าทางสังคม เศรษฐกิจ และการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรม

12. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากอำนาจ
- A การมีอำนาจทำให้มีเกียรติยศ ชื่อเสียง
 - B การมีอำนาจทำให้เกิดการยอมรับจากสังคม
 - C ผู้ที่มีอำนาจมักจะใช้อำนาจที่เหนือกว่ากับผู้ที่มีอำนาจน้อยกว่า
 - D การใช้อำนาจที่ชอบธรรมทางกฎหมายเพื่อลดความขัดแย้งในสังคม
13. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากความต้องการ
- A ตัวแปรความต้องการทางเศรษฐกิจ และสังคม
 - B ตัวแปรความต้องการทางปัจจัย 4 และเศรษฐกิจ
 - C ความต้องการความอำนาจครอบงำผู้ที่อ่อนแอกว่า
 - D ความต้องการการแข่งขัน และการแสวงหาอำนาจ
14. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากโครงสร้างสังคม
- A การต้องการรักษาอำนาจของฝ่ายปกครอง
 - B การกดขี่ ขูดรีดทางชนชั้น โดยเฉพาะในสังคมทุนนิยม
 - C การต่อสู้ แข่งขันทางเศรษฐกิจในสังคมทุนนิยม และสังคมนิยม
 - D การช่วงชิงอำนาจทางชนชั้นสูง โดยใช้ชนชั้นล่างเป็นอิทธิพลกลุ่ม
15. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากข้อมูล ข่าวสาร หรือการสื่อสารที่ไร้ประสิทธิภาพ
- A การรับรู้ข้อมูลที่ผิดพลาด ความเข้าใจที่คาดเคลื่อน
 - B การโฆษณาชวนเชื่อ โดยการผลิตซ้ำจนกลายเป็นจริง
 - C การโฆษณาชวนเชื่อทำให้เกิดความหวาดกลัว หวาดระแวง และความเกลียด
 - D การรับฟังเฉพาะผู้นำกลุ่มและอิทธิพลกลุ่มที่ก่อรูปเป็นอำนาจกลุ่มที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น
16. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับ ทฤษฎีความขัดแย้งของคาร์ล มากซ์ (Karl Marx)
- A ความขัดแย้งเกิดจากโครงสร้างทางสังคม
 - B ความขัดแย้งเกิดจากธรรมชาติของมนุษย์
 - C ความขัดแย้งระหว่างชนชั้นผู้เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตกับผู้ใช้งานในการผลิต
 - D ความขัดแย้งจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนล่างจะมีผลทำให้เกิดการผันแปรและเปลี่ยนแปลงต่อ โครงสร้างส่วนบนของสังคม

23. ข้อใดเป็นการจัดการความขัดแย้งในองค์กรที่ทำให้ความขัดแย้งยังคงดำเนินอยู่
- A การเอาชนะ (Competition) B การยอมรับ (Accommodation)
C การหลีกเลี่ยง (Avoiding) D การประนีประนอม (Compromising)
24. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “ชนะ- แพ้” เป็นส่วนใหญ่
- A การเอาชนะ (Competition) B การยอมรับ (Accommodation)
C การหลีกเลี่ยง (Avoiding) D การประนีประนอม (Compromising)
25. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “แพ้ - แพ้” เป็นส่วนใหญ่
- A การเอาชนะ (Competition) B การยอมรับ (Accommodation)
C การหลีกเลี่ยง (Avoiding) D การประนีประนอม (Compromising)
26. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “ชนะ - ชนะ” เป็นส่วนใหญ่
- A การร่วมมือ (Collaboration) B การยอมรับ (Accommodation)
C การหลีกเลี่ยง (Avoiding) D การประนีประนอม (Compromising)
27. เพราะเหตุใดการลดความขัดแย้งโดยใช้กิจกรรม “สานเสวนา” หรือ “Dialogue” จึงเป็นแนวทางสันติวิธีที่ดีที่สุดในวิธีหนึ่ง
- A มนุษย์ไม่ชอบฟังผู้อื่น จึงใช้วิธีการฟังในการแก้ปัญหา
B มนุษย์ไม่ชอบฟังผู้อื่น จึงใช้วิธีการพูดในการแก้ปัญหา
C มนุษย์ชอบการเปิดใจยอมรับฟัง และการร่วมแสดงความคิดเห็น
D มนุษย์ทุกคนเป็นคนดี ที่ขัดแย้งกันเป็นเพราะโครงสร้างทางสังคม และเศรษฐกิจ
28. เพราะเหตุใดความขัดแย้งทางการเมืองไทย จึงส่งผลกระทบต่อสังคมไทยโดยรวม
- A การรวมศูนย์อำนาจการปกครองไว้ที่ส่วนกลาง
B การผูกขาดอำนาจของชนชนปกครองเก่ากับกลุ่มอำนาจการปกครองใหม่
C การขาดวิจาร์ณญาณในการใช้เหตุผลและการสร้างอิทธิพลกลุ่มกดดันกัน
D ความซับซ้อนทางโครงสร้างการปกครองและความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ
29. องค์กรใดเป็นองค์กรที่ศึกษาสันติภาพระดับโลกและประกาศให้มีปีสันติภาพโลกขึ้น
- A ยูเนสโก (UNESCO) B เออีซี (AEC)
C ยูเอ็น (UN) D ยูนิเซฟ (UNICEF)

30. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของความขัดแย้งภายในกลุ่มหรือองค์กร
- A ความแตกต่างระหว่างบุคคล B เงินเดือนหรือค่าตอบแทน
C การสื่อสารที่ไร้ประสิทธิภาพ D โครงสร้างของกลุ่มหรือองค์กร
31. ข้อใดเป็นจุดแข็งของศาสนาในการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
- A ทุกศาสนามุ่งสอนไม่ให้ใช้ความรุนแรง
B ศาสนาเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและการเมือง
C ศาสนาบางศาสนามีคำสั่งสอนเกี่ยวกับการสร้างสันติภาพโลก
D ศาสนาเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ชนชั้นปกครองอ้างเพื่อสร้างสันติภาพ
32. ข้อใดเป็นจุดอ่อนของศาสนาในการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
- A ศาสนาเป็นศูนย์กลางทางวัฒนธรรมและการเมือง
B บางศาสนามุ่งสอนให้ใช้ความรุนแรงกับพวกนอกศาสนาได้
C ศาสนาบางศาสนาไม่มีคำสั่งสอนเกี่ยวกับการสร้างสันติภาพโลก
D การอ้างศาสนาเป็นเครื่องมือในการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ
33. เพราะเหตุใดกระบวนการสันติภาพและสันติวิธีในสังคมไทยจึงเกิดปัญหาในการดำเนินการ และกลายเป็นองค์กรแห่งความขัดแย้งเสียเอง
- A การขาดผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการที่น่าเชื่อถือ
B การแสดงจุดยืนทางวิชาการของหน่วยงานไปกระทบกับกลุ่มที่ขัดแย้ง
C การขาดบุคลากรทางด้านสันติภาพ และนักสันติวิธีที่ทำงานในพื้นที่ความขัดแย้ง
D การไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลและได้รับงบประมาณจากภายนอกน้อย
34. ข้อใดเป็นทางเลือกเชิงสันติวิธี (Peaceful Alternative Means) ที่เกิดผลเสียมากกว่าวิธีการอื่น
- A การโน้มน้าว (Persuasion)
B การหลีกเลี่ยง หรือถอนตัว (Avoiding or Withdrawing)
C การบังคับ และผลักดัน (Competing ,Forcing and Compelling)
D การโอนอ่อนผ่อนตาม หรือทำให้ราบรื่น (Accommodating or Smoothing)
35. ข้อใดเป็นทางเลือกเชิงสันติวิธี (Peaceful Alternative Means) ที่เกิดผลดีมากกว่าวิธีการอื่น
- A การหลีกเลี่ยง หรือถอนตัว (Avoiding or Withdrawing)
B การบังคับ และผลักดัน (Competing ,Forcing and Compelling)
C การโอนอ่อนผ่อนตาม หรือทำให้ราบรื่น (Accommodating or Smoothing)
D การร่วมมือกัน หรือการแก้ปัญหา (Collaborating ,Integrating ,or Problem Solving)

36. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ กระบวนการ “เสวนาประชาชน” หรือ “สานเสวนา” (Citizen’s Dialogus)
- เหมาะกับกลุ่มประชาชนที่มีส่วนได้ ส่วนเสียโดยตรงและโดยอ้อม
 - ไม่เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยแบบไทยเพราะคนไทยไม่ชอบฟังผู้อื่น
 - ใช้ได้ผลอย่างรวดเร็วเมื่อมีผู้นำกลุ่มที่ประชาชนยอมรับเป็นผู้ร่วมตัดสินใจ
 - ใช้ไม่ได้ผลและเสียเวลามากเพราะประชาชนไม่มีเวลาร่วมกลุ่มสานเสวนา
37. วิธีการใดไม่ใช่กระบวนการสร้างความปรองดอง (Reconciliation)
- การต่อสู้ด้วยการใช้สิทธิ (Rights Contest)
 - การเอาใจเขามาใส่ใจเรา (Towards Empathy)
 - การสร้างเชื่อมั่นและความไว้วางใจ (Building Confidence and Trust)
 - หยุดใช้ความรุนแรงเพื่อหยุดยั้งความหวาดกลัว (Replacing Fear by Non – Violent Coexistence)
38. หากท่านเป็นเจ้าของกิจการที่กำลังประสบปัญหาลูกน้องขัดแย้งกันในการทำงาน ท่านจะมีวิธีการจัดการความขัดแย้งอย่างไร
- ไม่ต้องสนใจ มุ่งที่ผลการทำงานเป็นหลัก
 - ให้รางวัลหรือ โบนัสแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่น
 - ให้ลูกน้องเปิดใจต่อกัน โดยเราเป็นสักขีพยาน
 - ยึดหลักการพูดคุยหาทางออกร่วมกัน โดยการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
39. หากท่านเรียกใช้รถแท็กซี่แล้วคนขับรถชวนคุยแต่เรื่องการเมืองที่ท่านไม่ชอบ ไม่พอใจ เราจะปฏิบัติตนอย่างไร
- พูดโต้ตอบ คัดค้านไม่เห็นด้วย
 - ขอร้องไม่ให้คุยเรื่องการเมือง
 - รับฟังในช่วงแรก แล้วชวนคุยเรื่องอื่นแทน
 - ทำเป็นไม่สนใจ ทำเป็นยุ่ง แกล้งโทรศัพท์กับผู้อื่น
40. หากท่านต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารในองค์กรเพื่อป้องกันความขัดแย้งในองค์กรที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ท่านจะมีวิธีการอย่างไร
- การประชุมปรึกษาหารือ
 - การจัดการความรู้
 - การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
 - การเพิ่มเงินเดือนหรือค่าตอบแทน

41. หากท่านไม่เชื่อในผลสอบที่ประกาศออกมา ท่านได้ขอตรวจสอบคะแนนสอบจากอาจารย์ผู้สอนแต่กลับถูกปฏิเสธและถูกต่อว่ามา ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร
- A เขียนต่อว่าด้วยความน้อยใจผ่านโซเชียลมีเดีย
 - B โทรศัพท์บอกเพื่อนที่สนิทขออาจารย์ให้ช่วยเหลือ
 - C เขียนคำร้องถึงฝ่ายวิชาการเพื่อขอตรวจสอบคะแนนสอบ
 - D พุดคุยกับอาจารย์ผู้สอนด้วยเหตุผลเพื่อขอตรวจสอบคะแนนอีกครั้ง
42. หากท่านมีเรื่องทะเลาะกับกลุ่มวัยรุ่นนมาก่อน บังเอิญท่านเข้าไปพบกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มนั้นพอดี ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร
- A รีบหลีกเลี่ยงหนีไปให้ไกล ๆ
 - B รีบโทรศัพท์แจ้งตำรวจโดยด่วน
 - C เดินเข้าไปใกล้เกลี้ย ประนีประนอมกัน
 - D ทำตัวเฉย ๆ ไม่ต้องไปสนใจอะไรทั้งสิ้น
43. หากท่านมีปัญหาในที่ทำงานเกิดความไม่เข้าใจกับคณะผู้บริหารถึงขั้นถูกเรียกสอบสวน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น
- A เข้าพบเพื่อชี้แจงเหตุผลและการใช้การเจรจาต่อรองเมื่อจำเป็น
 - B เข้าพบพร้อมกับทนายความส่วนตัวเพื่อป้องกันการถูกกลั่นแกล้ง
 - C รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามจากการสอบสวนทุก ๆ ข้อ
 - D ไม่ต้องเข้าพบ เพราะอย่างไรก็ต้องถูกลงโทษให้ออกจากงานอยู่แล้ว
44. หากท่านเป็นสมาชิกในชุมชนที่ถูกโรงงานอุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงสู่ชุมชน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น
- A รวมกลุ่มประท้วงแบบอารยะขัดขืนต่อผู้บริหาร โรงงาน
 - B ใช้การแทรกแซงโดยไม่ใช้ความรุนแรงด้วยการปิดถนนหน้าโรงงาน
 - C แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ช่วยดำเนินการช่วยเหลือก่อนเป็นอันดับแรก
 - D แจ้งสำนักงานทนายความให้ดำเนินการทางกฎหมายกับผู้บริหาร โรงงานอุตสาหกรรม

45. หากท่านเป็นผู้บริหารประเทศไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการความขัดแย้ง ความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร
- จัดการสานเสวนาร่วมกับทุกกลุ่มความขัดแย้งเพื่อหาทางออกร่วมกัน
 - จัดกลุ่มความขัดแย้งพร้อมกับการดำเนินการทางกฎหมายด้วยความยุติธรรม
 - ตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการความขัดแย้งพร้อมงบประมาณสนับสนุน
 - ไม่ต้องดำเนินการใด ๆ เพิ่มเติมที่เป็นอยู่ก็ได้อยู่แล้วปล่อยให้เวลาช่วยเยียวยาความรุนแรงลง
46. หากท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองของฝ่ายรัฐบาลที่มีความขัดแย้งกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองของฝ่ายค้าน ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งรุนแรงทางการเมืองในปัจจุบัน ท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร
- เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เพื่อร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้ง
 - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยมีเหตุผล มีวุฒิภาวะทางการเมือง ไม่สร้างความขัดแย้งเพิ่มเติม
 - แสดงจุดยืนทางการเมืองอย่างมั่นคงตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย
 - ร่วมลงชื่อและออกเสียงเพื่อผ่านร่าง พ.ร.บ.นิรโทษกรรม และ พ.ร.บ. การปรองดองแห่งชาติ
47. การที่เรารู้ว่าเพื่อนร่วมงานทุจริตในการทำงาน แต่เราไม่แจ้งหัวหน้างานเพราะกลัวเพื่อนตกงานหรือกลัวมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน หากเราเพิกเฉยจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นในอนาคต
- เราสามารถอยู่ในองค์กรได้อย่างมั่นคงปลอดภัยต่อไป
 - เรามีความลับกับเจ้านาย แต่ไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อองค์กร
 - เราและเพื่อนร่วมงานสามารถรักษาความลับไว้ได้โดยที่องค์กรก็ไม่เดือดร้อน
 - องค์กรสูญเสียผลประโยชน์จากการไม่แสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องในการทำงาน
48. สันติศึกษา (Peace Studies) มีลักษณะวิชาอย่างไร
- เป็นวิชาที่มีการศึกษาเชิงสหวิทยาการ
 - เน้นการศึกษาทางสังคมศาสตร์เป็นหลัก
 - เป็นวิชาที่ศึกษาความขัดแย้งของมนุษย์
 - เน้นการศึกษาทางมนุษยศาสตร์และรัฐศาสตร์เป็นหลัก
49. ท่านคิดว่าปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิดจากสาเหตุใด
- การค้ายาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายบริเวณชายแดน
 - การก่อการร้ายเพื่อแบ่งแยกดินแดนและการตั้งรัฐอิสระใหม่
 - การก่อการร้ายเพื่อต่อต้านรัฐบาลไทยจากความไม่พึงพอใจการบริการจากหน่วยงานของรัฐ
 - ความแตกต่างจากชนชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ทางการเมืองการปกครอง

50. การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยวิธีการปรองดองเพื่อผลประโยชน์ (Interest Reconciliation) มีลักษณะสำคัญอย่างไร
- ทั้งสองฝ่ายได้รับผลประโยชน์ในลักษณะชนะทั้งคู่
 - ทั้งสองฝ่ายยอมเสียผลประโยชน์ในลักษณะแพ้ทั้งคู่
 - ต้องมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเสียผลประโยชน์ลงบ้าง
 - ทั้งสองฝ่ายต้องเจรจาต่อรองเพื่อให้เสียผลประโยชน์น้อยที่สุด
51. การเจรจา (Negotiation) เพื่อสันติภาพของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) ในเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2553 ประสบความสำเร็จ เกิดจากสาเหตุใดเป็นสำคัญ
- รัฐบาลสมัยนั้นยอมถอยแล้วแต่กลุ่มผู้ชุมนุมไม่ยอมรับ
 - มีอำนาจนอกระบบเข้ามามีอิทธิพลต่อทั้งสองฝ่าย
 - มีกลุ่มชายชุดดำร่วมสร้างสถานการณ์ให้เกิดความรุนแรงมากขึ้น
 - การเจรจามีการถ่ายทอดสดทำให้ต่างฝ่ายต่างเล่นเกมการเมืองไม่ยอมแพ้ซึ่งกันและกัน
52. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อข้อเสนอการแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในการเมืองและสังคมไทย โดยการให้อภัยซึ่งกันและกัน
- ไม่น่าจะทำได้เพราะความจริงที่เกิดขึ้นยังไม่ได้รับการพิสูจน์
 - ต้องทำควบคู่กับการสานเสวนาและการพิสูจน์ความจริงจึงจะได้ผล
 - ต้องทำโดยคณะกรรมการอิสระที่เป็นกลางจริง ๆ จึงจะมีการการให้อภัยกันได้
 - ไม่น่าจะทำได้เพราะการแตกแยกทางความคิดอยู่ในสภาวะวิกฤติเกินที่จะแก้ไขได้

แบบวัดความสามารถในการจัดการความขัดแย้งของนักศึกษา

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	3 (ดีมาก)	2 (ปานกลาง)	1 (น้อย)	0 (ไม่มีการปฏิบัติ)
1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน				
1.1 นักศึกษามีการวางแผนการเรียนสันติศึกษา	มีการวางแผนการเรียนสันติศึกษา ก่อนการเข้าชั้นเรียนอย่างชัดเจน และครบถ้วน	มีการวางแผนการเรียนสันติศึกษา ก่อนการเข้าชั้นเรียนอย่างชัดเจนแต่ไม่ครบถ้วน	มีการวางแผนการเรียนสันติศึกษา ก่อนการเข้าชั้นเรียน บางส่วน	ไม่มีมีการวางแผนการเรียนสันติศึกษา ก่อนการเข้าชั้นเรียน
1.2 การเตรียมเอกสาร เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียน	มีการเตรียม เอกสาร เครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์ ในการเรียน ครบถ้วน	มีการเตรียม เอกสาร เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียน แต่ไม่ครบถ้วน	มีการเตรียม เอกสาร เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียน บางส่วน	ไม่มีมีการเตรียม เอกสาร เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียน
1.3 การเตรียมข้อมูลจากการมอบหมายก่อนเข้าชั้นเรียน	มีการเตรียมข้อมูล จากการมอบหมาย ก่อนเข้าชั้นเรียน ครบถ้วน	มีการเตรียมข้อมูลจาก การมอบหมายก่อนเข้า ชั้นเรียนแต่ไม่ ครบถ้วน	มีการเตรียมข้อมูล จาก การมอบหมาย ก่อนเข้าชั้นเรียน บางส่วน	ไม่มีมีการเตรียมข้อมูล จาก การมอบหมายก่อน เข้าชั้นเรียน
2. กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษา ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน (Process)				
2.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจน และครบถ้วน	มีส่วนร่วมในชั้นเรียนอย่างชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	มีส่วนร่วมในชั้นเรียน ไม่ชัดเจนและ ไม่ครบถ้วน	ไม่มีมีการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
2.2 การแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายซักถามในชั้นเรียน	การแสดงความคิดเห็น อภิปราย ซักถามในชั้นเรียน อย่างชัดเจนและ ครบถ้วน	การแสดงความคิดเห็น อภิปรายซักถามในชั้นเรียนอย่างชัดเจนแต่ ไม่ครบถ้วน	การแสดงความคิดเห็น อภิปราย ซักถามในชั้นเรียน ไม่ชัดเจนและไม่ ครบถ้วน	ไม่มีมีการแสดงความคิดเห็น อภิปราย ซักถามในชั้นเรียน

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	3 (ดีมาก)	2 (ปานกลาง)	1 (น้อย)	0 (ไม่มีการปฏิบัติ)
2. กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษาในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน (Process)				
2.3 การทำงานร่วมมือกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการทำงานกลุ่ม	นักศึกษาทุกคนให้ความร่วมมือกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ในระหว่างการทำงานกลุ่ม	นักศึกษาบางคนไม่ให้ความร่วมมือกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการทำงานกลุ่ม	นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการทำงานกลุ่ม	ไม่ให้ความร่วมมือกันและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างการทำงานกลุ่ม
2.4 ทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	นักศึกษามีทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียนอย่างชัดเจนและครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียนอย่างชัดเจนแต่ไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียนไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน
2.4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้ง	นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์อย่างชัดเจนและครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์อย่างชัดเจนแต่ไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการวิเคราะห์สถานการณ์
2.4.2 การทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้ง	นักศึกษามีทักษะการทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้งอย่างชัดเจนและครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้งชัดเจนแต่ไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้งชัดเจนและไม่ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้ง

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	3 (ดีมาก)	2 (ปานกลาง)	1 (น้อย)	0 (ไม่มีการปฏิบัติ)
2. กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษา (Process) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน -ต่อ-				
2.4.3 ความเป็น กลางในการ จัดการความ ขัดแย้ง	นักศึกษามีความ เป็นกลางในการ จัดการความ ขัดแย้งอย่าง ชัดเจนและ ครบถ้วน	นักศึกษามีความเป็น กลางในการจัดการ ความขัดแย้งอย่าง ชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	นักศึกษามีความเป็น กลางในการจัดการ ความขัดแย้งไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วน	นักศึกษาไม่มีความเป็น กลางในการจัดการ ความขัดแย้งไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วน
2.4.4 การฟัง อย่างลึกซึ้งจาก กรณีศึกษาในชั้น เรียน	นักศึกษามี ทักษะการฟัง อย่างลึกซึ้งอย่าง ชัดเจนและ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ ฟังอย่างลึกซึ้งอย่าง ชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ ฟังอย่างลึกซึ้งไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วน	นักศึกษาไม่มีมีทักษะ การฟังอย่างลึกซึ้งจาก กรณีศึกษาในชั้นเรียน
2.4.5 การเจรจา ไกล่เกลี่ยจาก กรณีศึกษาในชั้น เรียน	นักศึกษามี ทักษะการเจรจา ไกล่เกลี่ยอย่าง ชัดเจนและ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ เจรจาไกล่เกลี่ยอย่าง ชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ เจรจาไกล่เกลี่ยอย่างไม่ ชัดเจนและไม่ครบถ้วน	นักศึกษาไม่มีมีทักษะ การเจรจาไกล่เกลี่ย อย่างจากกรณีศึกษาใน ชั้นเรียน
2.4.6 การสรุป และการ ประยุกต์ใช้ใน การจัดการความ ขัดแย้งจาก กรณีศึกษาในชั้น เรียน	นักศึกษามี ทักษะการสรุป และการ ประยุกต์ใช้ใน การจัดการความ ขัดแย้งอย่าง ชัดเจนและ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ สรุปและการ ประยุกต์ใช้ในการ จัดการความขัดแย้ง อย่างชัดเจนแต่ไม่ ครบถ้วน	นักศึกษามีทักษะการ สรุปและการ ประยุกต์ใช้ในการ จัดการความขัดแย้ง อย่างไม่ชัดเจนและไม่ ครบถ้วน	นักศึกษาไม่มีมีทักษะการ สรุปและการ ประยุกต์ใช้ในการ จัดการความขัดแย้ง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	3 (ดีมาก)	2 (ปานกลาง)	1 (น้อย)	0 (ไม่มีการปฏิบัติ)
3. ผลผลิตจากการเรียนรู้ของนักศึกษา (Output) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน				
3.1 คุณภาพของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	ผลงานมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ทั้งหมด	ผลงานมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ส่วนใหญ่	ผลงานมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้บางส่วน	ผลงานไม่มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้
3.2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	ผลงานมีแนวคิดแปลกใหม่ไม่เคยปรากฏที่ใดมาก่อน	ผลงานมีแนวคิดแปลกใหม่ไม่เคยปรากฏในชั้นเรียนมาก่อน	ผลงานมีความแตกต่างจากผลงานที่มีในชั้นเรียนมาก่อน	ผลงานไม่มีความแตกต่างจากผลงานที่มีในชั้นเรียน
3.3 ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานจากการทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยว	ปฏิบัติงานการทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดไว้	ปฏิบัติงานการทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวเสร็จทันตามเวลาที่กำหนดไว้	ปฏิบัติงานการทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวเสร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้เล็กน้อย	ปฏิบัติงานการทำงานกลุ่มหรืองานเดี่ยวไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
3.4 บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	นักศึกษาทุกคนร่วมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	นักศึกษาร่วมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้แต่ไม่ครบถ้วน	นักศึกษาร่วมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ไม่ชัดเจนและไม่ครบถ้วน	ไม่มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

แบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
1. วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่ไร้สาระล้าสมัย ไม่ทันการณ์					
2. วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ					
3. วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยากมาก					
4. วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งในชีวิตประจำวันได้ยาก					
5. วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นวิชาที่ไม่สมควรเปิดสอนในระดับปริญญาตรี เพราะนักศึกษายังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ และวัยวุฒิ					
6. สันติวิธีเป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้ในโลกของความเป็นจริง					
7. สันติวิธีสอดแทรกอยู่ในหลักคำสอนของทุกศาสนา					
8. คนไทยนิยมชอบใช้อำนาจ และความรุนแรงในการแก้ไขปัญหา มากกว่าการใช้สันติวิธี					
9. นักการเมืองชอบใช้สันติวิธีเป็นเครื่องมือทางการเมือง					
10. การออกเกรด การสั่งการบ้านของอาจารย์กับนักศึกษาเป็นการใช้อำนาจรูปแบบหนึ่ง					
11. วัยรุ่นไทยชอบใช้การโต้ตอบรุนแรงในการแก้ไขปัญหา มากกว่าการใช้สันติวิธี					
12. การเจรจาไกล่เกลี่ยทำให้เสียเวลามาก					
13. การพิสูจน์ความจริงเป็นกระบวนการสร้างความปรองดองอันดับแรก ก่อนการใช้สันติวิธี					
14. ความขัดแย้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม					
15. ความขัดแย้งในสังคมไทยแก้ไขได้ด้วยการให้อภัย และการสานเสวนา					
16. ความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
17. ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่ไม่ดี ควรหลีกเลี่ยง					
18. การปล่อยวางเรื่องความขัดแย้ง จะทำให้ความ ขัดแย้งลดลงเอง					
19. อกติเป็นบ่อเกิดแห่งความขัดแย้ง					
20. ความรัก ความโกรธ ความเกลียด ทำให้เกิดความ ขัดแย้งได้					
21. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งที่เลวน้อย ที่สุด					
22. สันติวิธี ไม่ใช่การยินยอม แต่เป็นการต่อสู้ เพื่อ ผลประโยชน์					
23. สันติวิธีใช้ไม่ได้กับผู้มีอำนาจและชอบใช้ความ รุนแรง					
24. สันติวิธีเป็นวิธีการของผู้พ่ายแพ้ ที่ยอมจำนน มากกว่าเป็นการต่อสู้เพื่อรักษาผลประโยชน์					
25. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้ง ป้องกัน ไม่ให้เกิดความรุนแรงได้					
26. พรหมวิหาร 4 เป็นสันติวิธีเชิงพุทธ ที่สามารถ จัดการความขัดแย้งได้ทุกกรณี					
27. สังคมไทยเป็นสังคมที่เกิดวิกฤตความขัดแย้ง เพราะคนไทยมีลักษณะนิสัย ยอมแพ้ไม่เป็น ใจร้อน และไม่อดทนรอคอย					
28. อิทธิพลกลุ่มทางสังคม มีผลต่อความขัดแย้ง รุนแรงในสังคมไทย					
29. วิธีการเจรจาต่อรอง เป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ไข ความขัดแย้งโดยสันติวิธี					
30. การใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย ช่วยลด ความขัดแย้งรุนแรงลงได้					

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (5)	เห็นด้วย (4)	ไม่แน่ใจ (3)	ไม่ เห็นด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
31. ข่าวลือ ข่าวยุติความแตกแยก ทำให้สังคมไทย ขัดแย้งรุนแรง อย่างฝังรากลึก เกินที่กระบวนการ สันติวิธีจะเข้าไปลดความขัดแย้งรุนแรงลงได้					
32. สันติวิธีไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงหลักการ ทฤษฎีของ นักวิชาการเท่านั้น					
33. การให้อภัย เป็นสันติภายในที่เกิดจากการก้าวข้าม ความหวาดกลัวภายในจิตใจของมนุษย์					
34. การสานเสวนา เป็นการเปิดพื้นที่การยอมรับฟัง ความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจสำหรับคู่ขัดแย้งได้					
35. สันติวิธีใช้ไม่ได้ผล ในกรณีที่มีการฝ่าฝืน กฎระเบียบหรือกฎหมายทางสังคม					
36. การเรียน การสอนสันติศึกษา และสันติวิธี มีไว้ แค่ในชั้นเรียน แต่ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหา ความขัดแย้ง ความรุนแรงได้จริง					
37. การใช้ความรุนแรงโดยการทำลายชีวิตหรือการ ฆ่าทำให้เกิดความสงบได้มากกว่าการใช้กระบวนการ สันติวิธีด้วยการเจรจาต่อรองหรือการเจรจาไกล่เกลี่ย					
38. การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มักจะ ทำไม่ได้ผลกับการเมือง เพราะเป็นเรื่องของอำนาจ และผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนร่วม					
39. สันติวิธีเป็นวิถีหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย					

แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านกิจกรรมการสอน					
1.ฉันชอบกิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้					
2.ฉันคิดว่ากิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้เกิดประโยชน์					
3.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันฟังมากขึ้น เข้าใจเหตุผลของผู้สอนมากขึ้น					
4.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันควบคุมอารมณ์ มีการอดทนรอคอยมากขึ้น					
5.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันเข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้งมากขึ้น					
6.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันสามารถจัดการความขัดแย้งได้ดีขึ้น					
7.ฉันไม่รู้สึกรำคาญ ในกิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง					
8.กิจกรรมการสอน มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน					
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้					
9.ฉันคิดว่าพฤติกรรมของฉันดีขึ้น หลังได้เรียนกิจกรรมที่อาจารย์จัดขึ้น					
10.ฉันสามารถนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
11.ฉันเข้าใจเนื้อหา “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”					
12.ฉันเห็นประโยชน์ของ “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”					
13. ฉัน อยากทำหน้าที่เป็น “นักสันติวิธี” หรือ “นักจัดการความขัดแย้ง” ในชีวิตประจำวัน และการทำงานในอนาคต					
ด้านสื่อและบรรยากาศการสอน					
14.ฉันชอบสื่อต่าง ๆ ที่อาจารย์นำมาใช้ในการสอนแต่ละครั้ง					
15.ฉันชอบบรรยากาศการเรียนการสอน ที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง					

แบบประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา
คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. หลักการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
2. วัตถุประสงค์การสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
4. วิธีการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
5.1 ขั้นตอนกระตุ้นผู้เรียนมีความเหมาะสม					
5.2 ขั้นวิพากษ์เหตุการณ์มีความเหมาะสม					
5.3 ขั้นการค้นหาสาเหตุปัญหาที่มีความเหมาะสม					
5.4 ขั้นการหาแนวทางแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม					
5.5 ขั้นการทบทวนแนวทางการแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม					
5.6 ขั้นการอภิปรายและสรุปมีความเหมาะสม					
6. สื่อการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
7. การประเมินผลการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
8. บริบทที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
9. ระบบสนับสนุนการสอนสันติศึกษาและการพัฒนาผู้สอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
10. บทบาทอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน และวิทยาการวิชาสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					
11. เงื่อนไขการนำรูปแบบการสอนสันติศึกษาไปใช้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน					

แบบประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 5 หมายถึง มากที่สุด
 4 หมายถึง มาก
 3 หมายถึง ปานกลาง
 2 หมายถึง น้อย
 1 หมายถึง น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง					ความเป็นไปได้					การนำไปใช้ประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. หลักการในการสอนสันติศึกษา															
2. วัตถุประสงค์ในการสอนสันติศึกษา															
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษา															
4. วิธีการสอนสันติศึกษา															
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษา (ภาพรวม)															
5.1 ขั้นตอนการกระตุ้นผู้เรียน															
5.2 ขั้นตอนวิพากษ์เหตุการณ์															
5.3 ขั้นตอนการค้นหาสาเหตุปัญหา															
5.4 ขั้นตอนการหาแนวทางแก้ปัญหา															

แบบประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา
(ต่อ)

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง					ความเป็นไปได้					การนำไปใช้ประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
5.5 ชั้นการ ทบทวนแนว ทางการแก้ปัญหา															
5.6 ชั้นการ อภิปรายและสรุป															
6. สื่อการสอน สันติศึกษา															
7. การประเมินผล การสอนสันติ ศึกษา															
8.บ ริ บ ท ที่ เกี่ยวข้องกับการ สอนสันติศึกษา															
9.ระบบ สนับสนุนการ สอนและการ พัฒนาผู้สอนสันติ ศึกษา															
10.บทบาท อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนและ วิทยากรพิเศษวิชา สันติศึกษา															
11. เงื่อนไขการ นำรูปแบบการ สอนสันติศึกษา ไปใช้															
12. การรับรอง รูปแบบการสอน สันติศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา ไทย															

**ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย**

ตารางที่ 33 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสันติศึกษา

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. หน่วยงานสันติศึกษาของท่าน มีเป้าหมายและวิธีการทำงานอย่างไร ?	0	1	1	1	1	0.80
2. ท่านคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่? อย่างไร ?	1	1	1	-1	1	0.60
3. ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ?	1	1	1	1	1	1.00
4. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรีรูปแบบอย่างไร ?	0	1	1	1	1	0.80
4.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
4.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
4.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	0	1	1	1	1	0.80
4.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
4.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
4.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 34 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบบันทึกการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน
สันติศึกษา

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1.ท่านคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญ หรือไม่? อย่างไร?	1	1	1	1	1	1.00
2.ท่านคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอน สันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับ ปริญญาตรี?	1	1	1	-1	1	0.60
3.รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีรูปแบบ อย่างไร?	1	1	1	1	1	1.00
3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	0	1	1	1	1	0.80
3.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 35 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้เรียนสันติศึกษา

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. นักศึกษาคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่? อย่างไร?	1	-1	1	1	1	0.60
2. นักศึกษาคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีรูปแบบอย่างไร	1	0	1	1	1	0.80
3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	-1	1	1	1	1	0.60
3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	0	0.80
3.6 การจัดประสบการณ์นอกสถานที่ในการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	-1	1	1	1	1	0.60
3.7 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
4. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมการสอนสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งในชั้นเรียน	1	1	1	1	0	0.80
5. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสันติศึกษาและการจัดการความขัดแย้งอย่างไร	1	-1	1	1	1	0.60

ตารางที่ 36 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มอาจารย์ผู้สอน
 สันติศึกษา

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1.การสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรีมีความสำคัญอย่างไร	1	1	1	1	1	1.00
2. มีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	-1	0.60
3.รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรมีรูปแบบอย่างไร	0	1	1	1	1	0.80
3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	-1	1	0.60
3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	-1	0.60
3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	0	1	1	0.80
3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	-1	1	1	0.60
3.6 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 37 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม
 สันติศึกษา

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. นักศึกษาคิดว่าการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความสำคัญหรือไม่? อย่างไร	1	1	1	-1	1	0.60
2. นักศึกษาคิดว่ามีปัจจัยอะไรที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติ ศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3. รูปแบบการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ควรีรูปแบบอย่างไร	1	1	1	0	1	0.80
3.1 หลักการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	-1	0.60
3.2 วัตถุประสงค์และเนื้อหาการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	1	1	1.00
3.3 วิธีการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	0	1	1	0.80
3.4 ขั้นตอนการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	-1	1	1	0.60
3.5 เทคนิคการสอน/สื่อการสอนสันติศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	0	1	1	0.80
3.6 การจัดประสบการณ์นอกสถานที่ในการสอนสันติศึกษา ในระดับอุดมศึกษาสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	-1	1	1	0.60
3.7 การประเมินผลการสอนสันติศึกษาในระดับอุดมศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี	1	1	1	0	1	0.80
4. นักศึกษามีความคิดเห็นอย่างไรต่อกิจกรรมการสอนสันติ ศึกษาและการจัดการความขัดแย้งในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	1.00
5. นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับสันติศึกษาและการจัดการความ ขัดแย้งอย่างไร	1	-1	1	1	1	0.60

ตารางที่ 38 ผลการประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. การแสดงออก	1	1	1	-1	1	0.60
1.1 การฟัง						
1.2 การพูด	1	0	1	1	1	0.80
1.3 การตั้งคำถาม	1	1	1	1	1	1.00
1.4 วิธีการสื่อสาร	1	-1	1	1	1	0.60
2. กิจกรรมในชั้นเรียน	1	0	1	1	1	0.80
2.1 กิจกรรมการเรียนการสอน						
2.2 การวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์	1	1	0	1	1	0.80
2.3 การสานเสวนา	1	1	-1	1	1	0.60
2.4 การเจรจาต่อรอง	0	1	1	1	1	0.80
2.5 การโต้เถียงข้อขัดแย้ง	1	1	-1	1	1	0.60
2.6 วิธีการเปลี่ยนแปลงความขัดแย้ง	1	1	0	1	1	0.80
3. ความหมาย	1	1	1	1	1	1.00
3.1 การสื่อสารหรือให้ความหมายในการ เรียนการสอน						
4. ความสัมพันธ์	1	1	1	1	1	1.00
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักศึกษา						
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับนักศึกษา	1	1	1	1	-1	0.60
5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม	1	1	0	1	1	0.80
6. สภาพสังคม	1	1	1	1	1	1.00
6.1 สภาพห้องเรียน						
6.2 กิจกรรมนอกหลักสูตร	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 39 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในวันนี้	1	1	1	0	1	0.80
2. การนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้	1	1	1	1	1	1.00

ตารางที่ 40 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (P) และค่าความเชื่อมั่น
ของ แบบวัดความรู้สันติศึกษา

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยากง่าย (P)
1. ข้อใดคือการศึกษาสันติศึกษาที่ถูกต้อง มากที่สุด	1.00	0.46
2. การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีมีกระบวนการเริ่มต้นอย่างไร	0.80	0.48
3. ข้อใดคือความหมายของ “สันติภาพ” ตามนิยามของโยฮัน กัลตุง (Johan Galtung) บิดาแห่งการวิจัยสันติภาพสมัยใหม่	1.00	0.31
4. ข้อใดคือความหมายของ “สันติวิธี” ที่ถูกต้อง มากที่สุด	0.60	0.32
5. ข้อใด ไม่ใช่ การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธี	0.80	0.35
6. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “การปฏิบัติการไร้ความรุนแรง” (Nonviolent Action) มากที่สุด	1.00	0.55
7. เพราะเหตุใด “สันติวิธี” จึงเป็นวิธีการที่สนับสนุนประชาธิปไตย	1.00	0.73
8. ประโยชน์ของความขัดแย้ง ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างไร	0.60	0.80
9. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ “ความขัดแย้ง” (Conflict)	1.00	0.66
10. ข้อใดเป็นเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในพระพุทธศาสนา	0.60	0.53
11. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากค่านิยม	0.80	0.32
12. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากอำนาจ	1.00	0.24
13. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากความต้องการ	0.80	0.32
14. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากโครงสร้างสังคม	0.60	0.62
15. เพราะเหตุใด ความขัดแย้งจึงเกิดจากข้อมูล ข่าวสาร หรือการสื่อสารที่ไร้ประสิทธิภาพ	0.80	0.60
16. ข้อใดกล่าว ไม่ถูกต้อง เกี่ยวกับ ทฤษฎีความขัดแย้งของคาร์ล มากซ์ (Karl Marx)	0.80	0.56
17. การแทรกแซงโดย ไม่ใช่ ความรุนแรงของ จีน ชาร์ป (Gene Sharp) มีการปฏิบัติการอย่างไร	0.80	0.48

ตารางที่ 40 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (P) และค่าความเชื่อมั่น
ของ แบบวัดความรู้สันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยากง่าย (P)
18. การแปรรูปความขัดแย้งโดยสันติวิธีของ วิลเลียม ยูรี (William Ury) ดำเนินการอย่างไร	1.00	0.23
19. แนวคิดสันติวิธีของมหาตมะ กานธี (Mahatma Gandhi) มีสาระสำคัญอย่างไร	0.80	0.24
20. การจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธีโดยใช้ “หลักขันติธรรม” มีลักษณะอย่างไร	1.00	0.55
21. การจัดการความขัดแย้งโดยพุทธสันติวิธีโดยใช้ “หลักพรหมวิหารธรรม” มีลักษณะอย่างไร	0.80	0.52
22. “รัฐศาสตร์ไม่ฆ่า” ของ กลีน ดี เพจ (Glenn D. Palge) สอดคล้องกับหลักศีลธรรมของพระพุทธศาสนา ข้อใด	0.60	0.46
23. ข้อใดเป็นการจัดการความขัดแย้งในองค์กรที่ทำให้ความขัดแย้งยังคงดำเนินอยู่	1.00	0.46
24. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “ชนะ- แพ้” เป็นส่วนใหญ่	0.60	0.53
25. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “แพ้- แพ้” เป็นส่วนใหญ่	0.60	0.56
26. การจัดการความขัดแย้งในองค์กรแบบใดทำให้เกิดผลลัพธ์แบบ “ชนะ - ชนะ” เป็นส่วนใหญ่	0.80	0.66
27. เพราะเหตุใดการลดความขัดแย้งโดยใช้กิจกรรม “สานเสวนา” หรือ “Dialogue” จึงเป็นแนวทางสันติวิธีที่ดีที่สุดในวิธีหนึ่ง	0.80	0.24
28. เพราะเหตุใดความขัดแย้งทางการเมืองไทย จึงส่งผลกระทบต่อสังคมไทยโดยรวม	0.60	0.27
29. องค์กรใดเป็นองค์กรที่ศึกษาสันติภาพระดับโลกและประกาศให้มีปีสันติภาพโลกขึ้น	0.80	0.73
30. ข้อใดไม่ใช่สาเหตุของความขัดแย้งภายในกลุ่มหรือองค์กร	0.60	0.60
31. ข้อใดเป็นจุดแข็งของศาสนาในการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ	1.00	0.48

ตารางที่ 40 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (P) และค่าความเชื่อมั่น
ของ แบบวัดความรู้สันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยากง่าย (P)
32. ข้อใดเป็นจุดอ่อนของศาสนาในการจัดการความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพ	1.00	0.48
33. เพราะเหตุใดกระบวนการสันติภาพและสันติวิธีในสังคมไทยจึงเกิดปัญหาในการดำเนินการและกลายเป็นองค์กรแห่งความขัดแย้งเสียเอง	0.80	0.55
34. ข้อใดเป็นทางเลือกเชิงสันติวิธี (Peaceful Alternative Means) ที่เกิดผลเสียมากกว่าวิธีการอื่น	0.60	0.52
35. ข้อใดเป็นทางเลือกเชิงสันติวิธี (Peaceful Alternative Means) ที่เกิดผลดีมากกว่าวิธีการอื่น	0.60	0.73
36. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ กระบวนการ “เสวนาประชาชน” หรือ “สานเสวนา” (Citizen’s Dialogus)	0.60	0.56
37. วิธีการใดไม่ใช่กระบวนการสร้างความปรองดอง (Reconciliation)	1.00	0.27
38. หากท่านเป็นเจ้าของกิจการที่กำลังประสบปัญหาลูกน้องขัดแย้งกันในการทำงาน ท่านจะมีวิธีการจัดการความขัดแย้งอย่างไร	0.60	0.30
39. หากท่านเรียกใช้รถแท็กซี่แล้วคนขับรถขวานขวายแต่เรื่องการเมืองที่ท่านไม่ชอบ ไม่พอใจ เราจะปฏิบัติตนอย่างไร	1.00	0.32
40. หากท่านต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารในองค์กรเพื่อป้องกันความขัดแย้งในองค์กรที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ท่านจะมีวิธีการอย่างไร	0.60	0.40
41. หากท่านไม่เชื่อในผลสอบที่ประกาศออกมา ท่านได้ขอตรวจสอบคะแนนสอบจากอาจารย์ ผู้สอนแต่กลับถูกปฏิเสธและถูกต่อว่ามา ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร	0.80	0.44
42. หากท่านมีเรื่องทะเลาะกับกลุ่มวัยรุ่นนมาก่อน บังเอิญท่านเข้าไปพบกลุ่มวัยรุ่นกลุ่มนั้นพอดี ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไร	0.60	0.37
43. หากท่านมีปัญหาในที่ทำงานเกิดความไม่เข้าใจกับคณะผู้บริหารถึงขั้นถูกเรียกสอบสวน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น	1.00	0.23

ตารางที่ 40 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย (P) และค่าความเชื่อมั่น
ของ แบบวัดความรู้สันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าความ ยากง่าย (P)
44. หากท่านเป็นสมาชิกในชุมชนที่ถูกโรงงานอุตสาหกรรมปล่อย น้ำเสียลงสู่ชุมชน ท่านจะปฏิบัติตนอย่างไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น	1.00	0.53
45. หากท่านเป็นผู้บริหารประเทศไทยที่มีอำนาจหน้าที่ในการ จัดการความขัดแย้ง ความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร	0.80	0.48
46. หากท่านเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมือง ของฝ่ายรัฐบาลที่มีความขัดแย้งกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ สังกัดพรรคการเมืองของฝ่ายค้าน ในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้ง รุนแรงทางการเมืองในปัจจุบัน ท่านจะดำเนินการแก้ไขปัญห ดังกล่าวอย่างไร	0.60	0.26
47. การที่เรารู้ว่าเพื่อนร่วมงานทุจริตในการทำงาน แต่เราไม่แจ้ง หัวหน้างานเพราะกลัวเพื่อนตกงานหรือกลัวมีเรื่องขัดแย้งกับเพื่อน ร่วมงาน หากเราเพิกเฉยจะเกิดเหตุการณ์ใดขึ้นในอนาคต	0.80	0.24
48. สันติศึกษา (Peace Studies) มีลักษณะวิชาอย่างไร	0.80	0.53
49. ท่านคิดว่าปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกิด จากสาเหตุใด		0.66
50. การแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งโดยวิธีการปรองดองเพื่อ ผลประโยชน์ (Interest Reconciliation) มีลักษณะสำคัญอย่างไร	1.00	0.46
51. การเจรจา (Negotiation) เพื่อสันติภาพของรัฐบาลนอภิสหิทธิ เวชชาชีวะกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปช.) ในเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมือง เมื่อปี พ.ศ. 2553 ประสบ ความสำเร็จ เกิดจากสาเหตุใดเป็นสำคัญ	0.80	0.52
52. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อข้อเสนอการแก้ไขปัญหาคความ รุนแรงในการเมืองและสังคมไทย โดยการให้อภัยซึ่งกันและกัน	0.60	0.60

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.79

ตารางที่ 41 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected)
1.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งไร้สาระล้ำสมัย ไม่ทัน การณ์	0.80	0.54
2.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ	0.60	0.29
3.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยากมาก	0.60	
4.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่นำไปประยุกต์ใช้ในการ จัดการความขัดแย้งยาก	1.00	0.44
5.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นวิชาที่ไม่สมควรเปิดสอนใน ระดับปริญญาตรี เพราะนักศึกษายังขาดวุฒิภาวะทาง อารมณ์ และวุฒิ	0.60	0.45
6. สันติวิธีเป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้ในโลกของความเป็นจริง	0.80	0.29
7.สันติวิธีสอดแทรกอยู่ในหลักคำสอนของทุกศาสนา		0.45
8.คนไทยนิยมชอบใช้อำนาจ และความรุนแรงในการแก้ไข ปัญหามากกว่าการใช้สันติวิธี	0.80	0.54
9. นักการเมืองชอบใช้สันติวิธีเป็นเครื่องมือทางการเมือง	1.00	
10. การออกเกรด การสั่งการบ้านของอาจารย์กับนักศึกษา เป็นการใช้อำนาจรูปแบบหนึ่ง	1.00	0.29
11. วัยรุ่นไทยชอบใช้การโต้ตอบรุนแรงในการแก้ไข ปัญหามากกว่าการใช้สันติวิธี	0.80	0.44
12. การเจรจาไกล่เกลี่ยทำให้เสียเวลามาก	1.00	0.54
13. การพิสูจน์ความจริงเป็นกระบวนการสร้างความ ปรองดองอันดับแรก ก่อนการใช้สันติวิธี	0.60	0.44

ตารางที่ 41 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected)
14. ความขัดแย้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	0.80	0.29
15. ความขัดแย้งในสังคมไทยแก้ไขได้ด้วยการให้อภัย และการสานเสวนา	0.60	0.44
16. ความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์	0.60	0.52
17. ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่ไม่ดี ควรหลีกเลี่ยง	1.00	0.61
18. การปล่อยวางเรื่องความขัดแย้ง จะทำให้ความขัดแย้งลดลงเอง	0.60	0.33
19. อกติเป็นบ่อเกิดแห่งความขัดแย้ง	0.80	0.47
20. ความรัก ความโกรธ ความเกลียด ทำให้เกิดความขัดแย้งได้	1.00	0.61
21. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งที่เลวร้ายที่สุด	0.80	0.54
22. สันติวิธี ไม่ใช่การยินยอม แต่เป็นการต่อสู้ เพื่อผลประโยชน์	0.60	0.44
23. สันติวิธีใช้ไม่ได้กับผู้มีอำนาจและชอบใช้ความรุนแรง	0.60	0.22
24. สันติวิธีเป็นวิธีการของผู้พ่ายแพ้ ที่ยอมจำนนมากกว่าเป็นการต่อสู้เพื่อรักษาผลประโยชน์	0.80	0.42
25. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้ง ป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงได้	0.60	0.29
26. พรหมวิหาร 4 เป็นสันติวิธีเชิงพุทธ ที่สามารถจัดการความขัดแย้งได้ทุกกรณี	1.00	0.33
27. สังคมไทยเป็นสังคมที่เกิดวิกฤติความขัดแย้ง เพราะคนไทยมีลักษณะนิสัย ยอมแพ้ไม่เป็น และไม่อดทนรอคอย	0.80	0.45
28. อิทธิพลกลุ่มทางสังคม มีผลต่อความขัดแย้งรุนแรงในสังคมไทย	1.00	0.32

ตารางที่ 41 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected)
29. วิธีการเจรจาต่อรอง เป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ไขความขัดแย้งโดยสันติวิธี	0.80	0.27
30. การใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย ช่วยลดความขัดแย้งรุนแรงลงได้	1.00	0.33
31. ข่าวดู ข่าวสร้างความแตกแยก ทำให้สังคมไทยขัดแย้งรุนแรง อย่างฝังรากลึก เกินที่กระบวนการสันติวิธีจะเข้าไปลดความขัดแย้งรุนแรงลงได้	0.60	0.61
32. สันติวิธีไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงหลักการ ทฤษฎีของนักวิชาการเท่านั้น	1.00	0.52
33. การให้อภัย เป็นการก้าวข้ามความหวาดกลัว ที่มนุษย์ทุกคนสร้างขึ้นภายในจิตใจได้ นั่นคือ สันติภายใน	0.60	0.54
34. การสานเสวนา เป็นการเปิดพื้นที่การยอมรับฟังความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจสำหรับคู่ขัดแย้งได้เป็นอย่างดี	0.80	0.52
35. สันติวิธีใช้ไม่ได้ผล ในกรณีมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือกฎหมายทางสังคม	0.80	0.33
36. การเรียน การสอนสันติศึกษา และสันติวิธี มีไว้แค่ในชั้นเรียน แต่ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาความขัดแย้งความรุนแรงได้จริง	1.00	0.44
37. การใช้ความรุนแรงโดยการฆ่าตายชีวิต หรือการฆ่าทำให้เกิดความสงบ ได้มากกว่าการใช้กระบวนการสันติวิธีด้วยการเจรจาต่อรอง หรือการเจรจาไกล่เกลี่ย	0.80	0.54

ตารางที่ 41 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา (ต่อ)

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected)
38.การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มักจะทำไม่ได้ผลกับการเมือง เพราะเป็นเรื่องของอำนาจ และผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนร่วม	1.00	0.44
39. สันติวิธีเป็นวิธีหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย	1.00	0.52

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.83

ตารางที่ 42 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอน สันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจ จำแนก (Item total for Corrected)
ด้านกิจกรรมการสอน		
1.ฉันชอบกิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้	0.60	0.61
2. ฉันคิดว่ากิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้เกิดประโยชน์	1.00	0.27
3. กิจกรรมการสอนทำให้ฉันฟังมากขึ้น เข้าใจเหตุผลของผู้เรียนมากขึ้น	0.80	0.27
4. กิจกรรมการสอนทำให้ฉันควบคุมอารมณ์ มีการอดทนรอคอยมากขึ้น	1.00	0.52
5. กิจกรรมการสอนทำให้ฉันเข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้งมากขึ้น	0.80	0.33
6. กิจกรรมการสอนทำให้ฉันสามารถจัดการความขัดแย้งได้ดีขึ้น	0.80	0.33
7. ฉันไม่รู้สึกรำคาญ ในกิจกรรมการสอน ที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง	0.60	0.52
8. กิจกรรมการสอน มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	0.80	0.52
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้		
9. ฉันคิดว่าพฤติกรรมของฉันดีขึ้น หลังได้เรียนกิจกรรมที่อาจารย์จัดขึ้น	0.60	0.52
10.ฉันสามารถนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	0.80	0.33
11. ฉันเข้าใจเนื้อหา “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”	1.00	0.52
12. ฉันเห็นประโยชน์ของ “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”	0.60	0.54
13. ฉัน อยากทำหน้าที่เป็น “นักสันติวิธี” หรือ “นักจัดการความขัดแย้ง” ในชีวิตประจำวัน และการทำงานในอนาคต	1.00	0.61
ด้านสื่อและบรรยากาศการสอน		
14.ฉันชอบสื่อต่าง ๆ ที่อาจารย์นำมาใช้ในการสอนแต่ละครั้ง	1.00	0.61
15. ฉันชอบบรรยากาศการเรียนการสอน ที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง	0.60	0.27

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ เท่ากับ 0.85

ตารางที่ 43 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการจัดการ
ความขัดแย้ง

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ในการจัดการความขัดแย้งจาก กรณีศึกษาในชั้นเรียน						
1.1 นักศึกษามีการวางแผนการเรียนรู้สันติศึกษา	1	0	1	1	1	0.80
1.2 การเตรียม เอกสาร เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการ เรียน	1	1	1	1	1	1.00
1.3 การเตรียมข้อมูลจากการมอบหมายก่อนเข้าชั้นเรียน	0	1	1	1	1	0.80
2. กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษา ในการ จัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน (Process)						
2.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	1.00
2.2 การแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายซักถามในชั้น เรียน	1	1	1	-1	1	0.60
2.3 การทำงานร่วมมือกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันใน ระหว่างการทำงานกลุ่ม	0	1	1	1	1	0.80
2.4 ทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง จากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	1	0	1	1	1	0.80
2.4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้ง	1	-1	1	1	1	0.60
2.4.2 การทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้ง	1	1	0	1	1	0.80
2.4.3 ความเป็นกลางในการจัดการความขัดแย้ง	0	1	1	1	1	0.80
2.4.4 การฟังอย่างลึกซึ้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	1	1	-1	1	1	0.60
2.4.5 การเจรจาไกล่เกลี่ยจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	1	1	1	-1	1	0.60
2.4.6 การสรุปและการประยุกต์ใช้ในการจัดการความ ขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	1	0	1	1	1	0.80

ตารางที่ 43 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการจัดการ
ความขัดแย้ง (ต่อ)

รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)
	1	2	3	4	5	
3. ผลผลิตจากการเรียนรู้ของนักศึกษา (Output) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน						
3.1 คุณภาพของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	1	1	1	-1	1	0.60
3.2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรือ งานเดี่ยว	1	1	0	1	1	0.80
3.3 ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานจากการทำงานกลุ่ม หรือ งานเดี่ยว	1	1	0	1	1	0.80
3.4 บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	1	-1	1	1	1	0.60

ตารางที่ 44 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาไทยของผู้เชี่ยวชาญสันติศึกษา

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจ จำแนก (Item total for Corrected)
1. หลักการในการสอนสันติศึกษา	0.80	0.33
2. วัตถุประสงค์ในการสอนสันติศึกษา	0.60	0.52
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษา	1.00	0.27
4. วิธีการสอนสันติศึกษา	0.80	0.27
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษา (ภาพรวม)	1.00	0.52
5.1 ขั้นการกระตุ้นผู้เรียน	0.60	0.52
5.2 ขั้นวิพากษ์เหตุการณ์	0.80	0.27
5.3 ขั้นการค้นหาสาเหตุปัญหา	1.00	0.27
5.4 ขั้นการหาแนวทางแก้ปัญหา	0.60	0.27
5.6 ขั้นการอภิปรายและสรุป	0.60	0.52
6. สื่อการสอนสันติศึกษา	1.00	0.27
7. การประเมินผลการสอนสันติศึกษา	0.80	0.27
8. บริบทที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษา	0.60	0.52
9. ระบบสนับสนุนการสอนและการพัฒนาผู้สอนสันติศึกษา	0.60	0.27
10. บทบาทอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียนและวิทยากรพิเศษวิชาสันติศึกษา	0.60	0.27
11. เงื่อนไขการนำรูปแบบการสอนสันติศึกษาไปใช้	1.00	0.27
12. การรับรองรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย	0.80	0.33

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ เท่ากับ 0.85

ตารางที่ 45 ผลการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาไทยของอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา

ข้อความ	ค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ค่าอำนาจจำแนก (Item total for Corrected)
1. หลักการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.60	0.61
2. วัตถุประสงค์การสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	1.00	0.27
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.60	0.52
4. วิธีการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.80	0.33
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.60	0.27
5.1 ขั้นตอนกระตุ้นผู้เรียนมีความเหมาะสม	1.00	0.27
5.2 ขั้นวิพากษ์เหตุการณ์มีความเหมาะสม	1.00	0.27
5.3 ขั้นการค้นหาสาเหตุปัญหาที่มีความเหมาะสม	0.80	0.27
5.4 ขั้นการหาแนวทางแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม	1.00	0.52
5.5 ขั้นการทบทวนแนวทางการแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม	0.60	0.54
5.6 ขั้นการอภิปรายและสรุปมีความเหมาะสม	1.00	0.61
6. สื่อการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.60	0.27
7. การประเมินผลการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	1.00	0.27
8. บริบทที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.80	0.52
9. ระบบสนับสนุนการสอนสันติศึกษาและการพัฒนาผู้สอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.80	0.27
10. บทบาทอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน และวิทยากรวิชาสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	0.60	0.27
11. เงื่อนไขการนำรูปแบบการสอนสันติศึกษาไปใช้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	1.00	0.27

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ เท่ากับ 0.83

ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ตารางที่ 46 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง	หลังการทดลอง	
1	30	45	15
2	21	32	21
3	28	40	12
4	29	39	10
5	21	38	17
6	26	42	12
7	26	38	12
8	26	38	12
9	25	47	22
10	20	31	11
11	21	29	8
12	24	39	15
13	22	40	18
14	23	42	19
15	24	39	15
16	24	36	12
17	21	35	14
18	20	41	21
19	19	29	10
20	10	21	11
21	19	38	19
22	14	37	23
23	18	35	17

ตารางที่ 46 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง	หลังการทดลอง	
24	18	29	11
25	16	30	14
26	19	29	10
27	14	22	8
28	13	30	17
29	13	31	18
30	19	29	10
31	13	38	25
32	12	37	25
33	12	41	29
34	18	42	24
35	19	27	8
36	25	28	3
37	21	32	11
38	12	31	19
39	15	29	14
40	18	30	12
41	20	32	12
42	18	33	15
43	26	37	11
44	30	35	5
45	21	29	8
46	18	31	13
47	11	28	17
48	15	30	15
49	22	29	7

ตารางที่ 46 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง	หลังการทดลอง	
50	25	38	13
51	19	27	8
52	17	25	8
53	11	35	24
54	21	39	18
55	30	42	12
56	19	45	26
57	22	33	11
58	26	37	11
59	21	29	8
60	13	31	18
61	23	47	24
62	14	28	14
63	29	32	3
64	35	47	12
65	14	33	19
66	21	38	17
67	12	33	21
68	19	29	10
69	25	23	-2
70	24	34	10
71	21	41	20
72	13	29	16
73	12	28	16
74	10	30	20
75	28	38	10

ตารางที่ 46 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง	หลังการทดลอง	
76	26	37	11
77	12	40	28
78	15	31	16
79	19	19	0
80	20	30	10
81	30	39	9
82	17	28	11
83	19	31	12
84	11	29	18
85	29	37	8
86	27	35	8
87	16	29	13
88	14	27	13
89	26	39	13
90	18	40	22
91	19	17	2
92	21	43	22
93	20	40	20
94	22	38	16
95	26	41	15
96	19	29	10
97	25	35	10
98	13	34	21
99	17	29	12
100	12	32	20

ตารางที่ 46 ผลคะแนนการทดลองใช้รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย (ต่อ)

คนที่	คะแนนทดสอบ		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง	หลังการทดลอง	
101	12	35	23
102	19	39	20
103	29	40	11
104	22	42	20
105	24	28	4
106	21	31	10
107	9	17	8
108	26	36	10
109	21	41	20
110	19	37	18
111	17	36	19
112	15	30	15
113	20	35	15
รวมค่าเฉลี่ย	19.61	34.31	

ตารางที่ 47 ผลการประเมินแบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่ไร้สาระล้าสมัย ไม่ทัน การณ์	4.35	0.83
2.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ	3.52	1.43
3.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่เข้าใจได้ยากมาก	3.30	1.40
4.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นสิ่งที่นำไปประยุกต์ใช้ในการ จัดการความขัดแย้งยาก	3.39	1.28
5.วิชาสันติศึกษา/สันติวิธีเป็นวิชาที่ไม่สมควรเปิดสอนใน ระดับปริญญาตรี เพราะนักศึกษายังขาดวุฒิภาวะทาง อารมณ์ และวุฒิ	3.94	1.07
6. สันติวิธีเป็นสิ่งที่ใช้ไม่ได้ในโลกของความเป็นจริง	4.16	0.94
7.สันติวิธีสอดแทรกอยู่ในหลักคำสอนของทุกศาสนา	3.72	1.26
8.คนไทยนิยมชอบใช้อำนาจ และความรุนแรงในการแก้ไข ปัญหามากกว่าการใช้สันติวิธี	4.04	0.99
9. นักการเมืองชอบใช้สันติวิธีเป็นเครื่องมือทางการเมือง	3.69	1.12
10. การออกเกรด การสั่งการบ้านของอาจารย์กับนักศึกษา เป็นการใช้อำนาจรูปแบบหนึ่ง	3.81	1.07
11. วัยรุ่นไทยชอบใช้การโต้ตอบรุนแรงในการแก้ไข ปัญหามากกว่าการใช้สันติวิธี	4.41	0.66
12. การเจรจาไกล่เกลี่ยทำให้เสียเวลามาก	3.73	1.09
13. การพิสูจน์ความจริงเป็นกระบวนการสร้างความ ปรองดองอันดับแรก ก่อนการใช้สันติวิธี	4.15	0.81
14.ความขัดแย้งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม	3.42	1.38

ตารางที่ 47 ผลการประเมินแบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
15. ความขัดแย้งในสังคมไทยแก้ไขได้ด้วยการให้อภัย และการสานเสวนา	4.04	1.04
16. ความขัดแย้งเป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์	3.58	1.25
17. ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่ไม่ดี ควรหลีกเลี่ยง	3.24	1.43
18. การปล่อยวางเรื่องความขัดแย้ง จะทำให้ความขัดแย้งลดลงเอง	3.56	1.23
19. อคติเป็นบ่อเกิดแห่งความขัดแย้ง	3.43	1.76
20. ความรัก ความโกรธ ความเกลียด ทำให้เกิดความขัดแย้งได้	3.95	1.12
21. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งที่เวลาน้อยที่สุด	4.12	0.83
22. สันติวิธี ไม่ใช่การยินยอม แต่เป็นการต่อสู้ เพื่อผลประโยชน์	3.45	1.24
23. สันติวิธีใช้ไม่ได้กับผู้มีอำนาจและชอบใช้ความรุนแรง	3.58	1.19
24. สันติวิธีเป็นวิธีการของผู้พ่ายแพ้ ที่ยอมจำนนมากกว่าเป็นการต่อสู้เพื่อรักษาผลประโยชน์	3.49	1.32
25. สันติวิธีเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้ง ป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงได้	4.00	1.19
26. พรหมวิหาร 4 เป็นสันติวิธีเชิงพุทธ ที่สามารถจัดการความขัดแย้งได้ทุกกรณี	4.07	1.04
27. สังคมไทยเป็นสังคมที่เกิดวิกฤติความขัดแย้ง เพราะคนไทยมีลักษณะนิสัย ยอมแพ้ไม่เป็น และไม่อดทนรอคอย	4.17	0.85
28. อิทธิพลกลุ่มทางสังคม มีผลต่อความขัดแย้งรุนแรงในสังคมไทย	3.51	1.26
29. วิธีการเจรจาต่อรอง เป็นวิธีการหนึ่งในการแก้ไขความขัดแย้งโดยสันติวิธี	4.15	0.79

ตารางที่ 47 ผลการประเมินแบบวัดเจตคติต่อวิชาสันติศึกษา (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
30. การใช้กฎหมายอย่างยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย ช่วยลดความ ขัดแย้งรุนแรงลงได้	3.99	1.09
31. ข่าวลือ ข่าวสร้างความแตกแยก ทำให้สังคมไทย ขัดแย้งรุนแรง อย่างฝังรากลึก เกินที่กระบวนการสันติวิธี จะเข้าไปลดความขัดแย้งรุนแรงลงได้	3.12	1.37
32. สันติวิธีไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงหลักการ ทฤษฎีของ นักวิชาการเท่านั้น	3.44	1.28
33. การให้อภัย เป็นการก้าวข้ามความหวาดกลัว ที่มนุษย์ ทุกคนสร้างขึ้นภายในจิตใจได้ นั่นคือ สันติภายใน	3.49	1.26
34. การสานเสวนา เป็นการเปิดพื้นที่การยอมรับฟังความ คิดเห็น และสร้างความเข้าใจสำหรับคู่ขัดแย้งได้เป็นอย่างดี	3.57	1.23
35. สันติวิธีใช้ไม่ได้ผล ในกรณีมีการฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือ กฎหมายทางสังคม	3.12	1.37
36. การเรียน การสอนสันติศึกษา และสันติวิธี มีไว้แค่ใน ชั้นเรียน แต่ไม่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ความรุนแรงได้จริง	3.04	1.39
37. การใช้ความรุนแรงโดยการฆ่าตายชีวิต หรือการทำ ให้เกิดความสงบ ได้มากกว่าการใช้กระบวนการสันติวิธี ด้วยการเจรจาต่อรอง หรือการเจรจาไกล่เกลี่ย	3.20	1.44
38. การแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี มักจะทำไม่ ได้ผลกับการเมือง เพราะเป็นเรื่องของอำนาจ และ ผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนร่วม	3.39	1.40
39. สันติวิธีเป็นวิธีหนึ่งของระบอบประชาธิปไตย	3.48	1.23
รวมเฉลี่ย	3.69	1.18

ตารางที่ 48 ผลการประเมินแบบวัดความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. ปัจจัยนำเข้า (Input) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษา ในชั้นเรียน		
1.1 นักศึกษามีการวางแผนการเรียนรู้สันติศึกษา	1.96	0.97
1.2 การเตรียม เอกสาร เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการเรียน	2.25	0.91
1.3 การเตรียมข้อมูลจากการมอบหมายก่อนเข้าชั้นเรียน	2.01	0.95
รวมเฉลี่ย	2.07	0.94
2. กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนของนักศึกษา ในการจัดการ ความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน (Process)		
2.1 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	2.36	0.77
2.2 การแสดงความคิดเห็น และการอภิปรายซักถามในชั้นเรียน	2.16	0.91
2.3 การทำงานร่วมมือกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันใน ระหว่างการทำงานกลุ่ม	2.35	0.77
2.4 ทักษะภาพรวมความสามารถในการจัดการความขัดแย้งจาก กรณีศึกษาในชั้นเรียน	2.35	0.74
2.4.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ความขัดแย้ง	2.21	0.82
2.4.2 การทำความเข้าใจในสถานการณ์ความขัดแย้ง	2.09	0.91
2.4.3 ความเป็นกลางในการจัดการความขัดแย้ง	2.03	0.81
2.4.4 การฟังอย่างลึกซึ้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	2.01	1.02
2.4.5 การเจรจาไกล่เกลี่ยจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน	2.09	0.84
2.4.6 การสรุปและการประยุกต์ใช้ในการจัดการความขัดแย้งจาก กรณีศึกษาในชั้นเรียน	2.25	0.80
รวมเฉลี่ย	2.19	0.84

ตารางที่ 48 ผลการประเมินแบบวัดความสามารถในการจัดการความขัดแย้ง (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
3. ผลผลิตจากการเรียนรู้ของนักศึกษา (Output) ในการจัดการความขัดแย้งจากกรณีศึกษาในชั้นเรียน		
3.1 คุณภาพของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	2.09	0.96
3.2 ความคิดสร้างสรรค์ของผลงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	2.29	0.79
3.3 ผลสำเร็จของการปฏิบัติงานจากการทำงานกลุ่ม หรืองานเดี่ยว	2.14	0.91
3.4 บรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	2.39	0.71
รวมเฉลี่ย	2.23	0.84

ตารางที่ 49 ผลการประเมินแบบวัดความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนสันติศึกษา

ข้อที่ / ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
ด้านกิจกรรมการสอน		
1.ฉันชอบกิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้	3.98	1.16
2.ฉันคิดว่ากิจกรรมการสอนที่อาจารย์จัดให้เกิดประโยชน์	4.04	1.14
3.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันฟังมากขึ้น เข้าใจเหตุผลของผู้อื่นมากขึ้น	4.11	1.02
4.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันควบคุมอารมณ์ มีการอดทนรอคอยมากขึ้น	3.90	1.20
5.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันเข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้งมากขึ้น	4.07	1.01
6.กิจกรรมการสอนทำให้ฉันสามารถจัดการความขัดแย้งได้ดีขึ้น	4.09	0.97
7.ฉันไม่รู้สึกเบื่อ ในกิจกรรมการสอน ที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง	3.88	1.08
8.กิจกรรมการสอน มีความทันสมัย และเหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.37	0.96
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้		
9.ฉันคิดว่าพฤติกรรมของฉันดีขึ้น หลังได้เรียนกิจกรรมที่อาจารย์จัดขึ้น	4.27	1.05
10.ฉันสามารถนำความรู้ที่ได้จากชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.04	1.21
11.ฉันเข้าใจเนื้อหา “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”	4.30	1.08
12.ฉันเห็นประโยชน์ของ “สันติวิธี” และ “การจัดการความขัดแย้ง”	4.35	1.08
13. ฉันอยากทำหน้าที่เป็น “นักสันติวิธี” หรือ “นักจัดการความขัดแย้ง” ในชีวิตประจำวัน และการทำงานในอนาคต	3.83	1.21
ด้านสื่อและบรรยากาศการสอน		
14.ฉันชอบสื่อต่าง ๆ ที่อาจารย์นำมาใช้ในการสอนแต่ละครั้ง	3.61	1.36
15.ฉันชอบบรรยากาศการเรียนการสอน ที่อาจารย์จัดขึ้นในแต่ละครั้ง	4.36	0.82
รวม	4.08	1.08

ตารางที่ 50 ผลการประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของผู้เชี่ยวชาญ
สันติศึกษา

ข้อที่ / ข้อความ	ความสอดคล้อง		ความเป็นไปได้		การนำไปใช้ประโยชน์	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. หลักการในการสอนสันติศึกษา	4.00	0.89	4.16	0.81	4.66	0.59
2. วัตถุประสงค์ในการสอนสันติศึกษา	4.33	0.74	4.66	0.59	4.50	0.67
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษา	3.83	0.96	3.66	1.04	4.33	0.74
4. วิธีการสอนสันติศึกษา	4.16	0.81	4.00	0.89	4.33	0.74
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษา (ภาพรวม)	4.16	0.81	4.33	0.74	4.16	0.81
5.1 ขั้นตอนกระตุ้นผู้เรียน	4.00	0.89	4.66	0.59	4.50	0.67
5.2 ขั้นตอนวิพากษ์เหตุการณ์	4.83	0.51	4.16	0.81	4.66	0.59
5.3 ขั้นตอนการค้นหาสาเหตุปัญหา	4.83	0.51	4.66	0.59	4.83	0.51
5.4 ขั้นตอนการหาแนวทางแก้ปัญหา	4.50	0.67	4.16	0.81	4.66	0.59
5.5 ขั้นตอนการทบทวนแนวทางการแก้ปัญหา	3.66	1.04	4.16	0.81	4.33	0.74
5.6 ขั้นตอนการอภิปรายและสรุป	4.16	0.81	4.16	0.81	4.50	0.67

ตารางที่ 50 ผลการประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของผู้เชี่ยวชาญ
สันติศึกษา (ต่อ)

ข้อที่ / ข้อความ	ความสอดคล้อง		ความเป็นไปได้		การนำไปใช้ประโยชน์	
	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
6. สื่อการสอนสันติศึกษา	3.66	1.04	4.00	0.89	4.16	0.81
7. การประเมินผล การสอนสันติศึกษา	3.16	1.26	4.16	0.81	4.33	0.74
8. บริบทที่เกี่ยวข้อง กับการสอนสันติศึกษา	3.61	1.36	4.00	0.89	4.16	0.81
9. ระบบสนับสนุน การสอนและการ พัฒนาผู้สอนสันติศึกษา	3.61	1.36	4.16	0.81	3.83	0.96
10. บทบาทอาจารย์ ผู้สอน ผู้เรียนและ วิทยากรพิเศษวิชา สันติศึกษา	4.16	0.81	3.83	0.96	4.50	0.67
11. เจาะใจการนำ รูปแบบการสอน สันติศึกษาไปใช้	3.83	0.96	3.83	0.96	4.16	0.81
12. การรับรอง รูปแบบการสอน สันติศึกษาใน สถาบันอุดมศึกษา ไทย	4.50	0.67	4.50	0.67	4.83	0.51
รวม	3.62	0.89	4.18	0.80	4.41	0.70

ตารางที่ 51 ผลการประเมินผลรูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยของอาจารย์ผู้สอนสันติศึกษา

ข้อที่ / ข้อความ	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. หลักการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.33	0.74
2. วัตถุประสงค์การสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.16	0.81
3. เนื้อหาการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.33	0.74
4. วิธีการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	3.83	0.96
5. ขั้นตอนการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.66	0.59
5.1 ขั้นการกระตุ้นผู้เรียนมีความเหมาะสม	4.16	0.81
5.2 ขั้นวิพากษ์เหตุการณ์มีความเหมาะสม	3.66	1.04
5.3 ขั้นการค้นหาสาเหตุปัญหาที่มีความเหมาะสม	3.83	0.96
5.4 ขั้นการหาแนวทางแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม	4.50	0.67
5.5 ขั้นการทบทวนแนวทางการแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสม	3.66	1.04
5.6 ขั้นการอภิปรายและสรุปมีความเหมาะสม	4.00	0.89
6. สื่อการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.83	0.51
7. การประเมินผลการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	2.83	1.41
8. บริบทที่เกี่ยวข้องกับการสอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	4.00	0.89
9. ระบบสนับสนุนการสอนสันติศึกษาและการพัฒนาผู้สอนสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	3.16	1.26
10. บทบาทอาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน และวิทยากรวิชาสันติศึกษามีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	3.66	1.04
11. เงื่อนไขการนำรูปแบบการสอนสันติศึกษาไปใช้มีความเหมาะสมกับรูปแบบการสอน	3.61	1.36
รวมเฉลี่ย	3.71	1.08

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

หนังสือขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ) / 3673

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

1 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา

ด้วย นายสมิทธิรักษ์ จันทร์ักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิจัย เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 36๗6

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

ด้วย นายสมิทธิรักษ์ จันทร์ักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย” มีความประสงค์จะขอตกลง เครื่องมือวิจัยกับนักศึกษารายวิชาการแลกเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี จำนวน 100 คน ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2556 ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ขอตกลงเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/3695

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ สุวรรณบุบผา

ด้วย นายสมิทธิรักษ์ จันทร์รักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย” มีความประสงค์จะขอตกลง เครื่องมือวิจัยกับนักศึกษารายวิชาการแปลงเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี จำนวน 100 คน ภาคเรียนที่ 1-2 ปีการศึกษา 2556 ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์ จากท่านโปรดอนุญาตให้นักศึกษาดังกล่าวได้ตกลงเครื่องมือวิจัยด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.0-3421-8788

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ)/3678

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

9 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอสัมภาษณ์

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วย นายสมิทธิรักษ์ จันทร์ักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย” มีความประสงค์จะขอสัมภาษณ์ท่าน เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดให้สัมภาษณ์แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ โพธิ์ทอง)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ที่ ศธ 0520.107 (นฐ)/3684

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

15 กรกฎาคม 2556

เรื่อง ขอสอนதாகุ่ม

เรียน อาจารย์พิมลมาศ เนตรมัย

ด้วย นายสมิทธิรักษ์ จันทร์รักษ์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา รูปแบบการสอนสันติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทย” มีความประสงค์จะขอเชิญเข้าร่วมสนทนากลุ่ม ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 เวลา 13.00-14.30 น. ณ สถาบันสิทธิมนุษยชน และสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จังหวัดนครปฐม เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเข้าร่วมสนทนากลุ่มดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายสมิทธิรักษ์ จันทร์ักษ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันพุธที่ 17 พฤศจิกายน 2514 ณ อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี
ภูมิลำเนา	บ้านเลขที่ 31/4 ม.9 ซ.35 ถ.เจริญสนิทวงศ์ แขวงบางพรหม เขตคลองสาน กรุงเทพฯ
ประวัติการศึกษา	<p>ชั้นประถมศึกษา 1-6 โรงเรียนหนองแสง อ.วาปีปทุม จ.มหาสารคาม</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษา 1-3 โรงเรียนวาปีปทุม จ.มหาสารคาม</p> <p>ชั้นมัธยมศึกษา 4-6 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จ.ร้อยเอ็ด</p> <p>พ.ศ. 2538 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขานันทนาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p> <p>พ.ศ. 2541 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ</p> <p>พ.ศ. 2552 ศึกษาต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร</p>
ประวัติการทำงาน	<p>พ.ศ. 2538 – 2542 อาจารย์ประจำวิทยาลัยคริสเตียน</p> <p>พ.ศ. 2545 - 2547 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต</p> <p>พ.ศ. 2547 – 2549 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย</p> <p>พ.ศ. 2549 – 2552 สถาบันเทคโนโลยีแห่งอยุธยา</p> <p>พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน วิทยาลัยดุสิตธานี</p>